

Porcul mistreț (Gliganul)

de Const. A. V. Popescu, Târgoviște

in punct de vedere zoologic, mistrețul face parte din subordinea 4-a, artiodactyla a ordinii nugalatelor, și anume din prima familie a subordinei, suidae. El este un animal robust, atingând o lungime chiar și de peste 2 metri, din care coada măsoară cca. 25 cm; înălțimea

la umeri este de 95—100 cm., iar greutatea poate să treacă și de 200 kgr. Bineînțeles că greutatea variază după anotimpuri, nutriment și felul regiunii în care trăește. Mistrețul de baltă, este de regulă mai mare decât cel din pădurile uscate.

Formula dinților mistrețului este următoarea:

$$\begin{array}{ccccccc} 3.1 & 1 & 6 & 1 & 4.3 \\ \hline 3.3.1 & 1 & 6 & 1 & 1.3.3 \end{array}$$

Vierul are niște colți puternici triunghiulari, cari, frecându-se mereu de colții scurți a fălcii de sus sunt ascuțiți ca cuțitul. Scroafa are numai colți mici. Colții încep a crește mai ales de la al treilea an în sus, primind o formă tot mai ascuțită înapoi. Corpul mistrețului este mai masiv decât al celui de casă, iar la umeri acela este mai înalt și are capul cu mult mai mare, deși porcul de casă este negreșit

forma domesticită a celui mistreț, cu care adesea se și împerechează. Culoarea mistrețului este vara neagră-cafenie și iarna neagră-brună. Purceii, foarte drăguți sunt de aceeași culoare, însă mai deschisă, având pe tot corpul niște dungi cafenii longitudinale. Pe capul mistreților foarte bătrâni, se găsesc câte-odată și peri albi. Având obiceiul de a se scălda în noroiu și de a se freca de arborii rășinoși, părul de pe lopățiță se amestecă cu aceste materii și formează o adevărată pavază, care îl apără atât contra alicelor brânzoiului, cât și contra colților rivalilor.

Porcul mistreț populă odinioară toate ținuturile Europei, dar astăzi a dispărut din multe locuri, fiind persecutat de veșnicul progres al „culturei“. Astfel mai trăește în Germania, în părțile renane, în Hessen-Nassau, Hannover, Pomerania, Prusia de Răsărit și Apus, ici-colea în Brandenburg, în Silezia de sus, în Anhalt, Saxonia și Thuringia. Mai adeseori se găsește în Belgia și Franța, precum și în Austria, Ceho-Slovacia, Polonia, Ungaria, Rusia de Miazăzi, Spania, în toată peninsula Balcanică și, har Domnului, în număr destul de considerabil și în frumoasa noastră țară. Pe insula Sardinia trăește o varietate numită Sus scrofa, var. *sardous* Strobel, în Algeria și Egipt varietatea *barbarus* Sclat, în Tibet var. *nigripes* Blauf.

iar în Asia mică și în Siria var. *libicus* Gray. În Asia el trăește din Caucaz și până în Amur și sus până la Himalaya. Varietatea din munții Tibetului se găsește până la o înălțime de 3300 m. În Africa se găsește prin toate ținuturile Africei de Miază-noapte.

Porcul mistreț trăește de preferință în regiuni mocirloase, fie păduri sau numai plante de baltă; dar iubește și pădurile tinere și dese de rășinoase, precum în general desișurile. Acolo își face un culcuș sau „cârtog“, săpat în pământ în formă de troacă și atât de mare cât este el. Dacă poate, îl căpтуșește cu diferite plante moi, uscate, iarbă, frunză, etc. Iarna, deoarece iubește căldura, se adună tot cârdul într'un singur cârtog, stând toți cu capul spre centru și acoperindu-se cu un poșor de frunziș. Dar vierii bătrâni stau și atunci separați, și numai în timpul goanei se apropie de cârd.

Tot ceace poate mistui, îi servește drept hrană. Cereale, fructe, rădăcini, etc., râme, melci, tot felul de insecte, ouă de păsări, hoituri și chiar și cadavrul camaradului. Deprinzându-se cu carnea, urmărește ca limierul vânatul rănit, îl prinde și îl mănâncă. Dar tot așa atacă câte odată și vițeluși fără putere, de cerbi și căprioară, precum și ori ce pui de vânat.

Cum am amintit deja, vierii bătrâni duc o viață singuratecă, iar scroafele, vierii mai tineri, grăsunii și purceii umblă în cârduri. În timp de iarnă adesea sunt astfel acoperiți de zăpadă, încât se întâmplă că numai atunci vânătorul sau bătaiașul îi observă, când la un moment dat cârdul se ridică dinaintea picioarelor lui.

Când se apropie timpul goanei, — cam pe la sfârșitul lui Noembrie —, vin vierii bătrâni cari alungă pe cei mai tineri și încep a face curte alesei lor, dându-i lovituri din bot, de o aruncă de ici-colo. Scroafele însă apreciază și aceste maniere grosolane ale cavalerilor lor și nu fac multe mofturi, deși vierii le mușcă adesea chiar și în decursul actului împerecherei, care este foarte puțin estetic.

Că aceste idile nu se petrec fără bătăi crâncene, este ușor de gândit, având în vedere că acești uriași negri sunt veșnic indispuși. Când se luptă, ei caută să se lovească cu colții la lopătiță sau la slăbii, învârtindu-se ca volbura, și deși primesc câte o lovitură de colți, care le sfâșie carnea până la os, foarte rare ori, ba poate nici odată, se întâmplă să rămână vre-unul pe câmpul de luptă.

Scroafa poartă sarcina 18—20 săptămâni, apoi fată într'un loc cât mai ascuns și liniștit, într'un cârtog bine căpтуșit și moale, pe care purceii nu îl părăsesc în primele 2 săptămâni ale vieții lor. Scroafele mai mici fată câte 4—6, iar cele mari câte 11—12 purcei. În acest timp mama lor îi părăsește numai câte odată pe timp scurt, ca să se hrănească. Iar pe urmă își conduce familia la pășune unde rămă pământul, și mițiteii învață curând să se folosească de botul lor. De multe ori se unesc mai multe scroafe cu purcei care umblă împreună, și în asemenea cazuri se poate întâmpla, că dacă una din cele bătrâne își

pierde viața, cele-lalte să se îngrijească de purceii ei, întocmai ca și de ai lor.

Un grup de purcei mici este foarte drăguț. Pe cât de grosolani sunt bătrânii, pe atât de vioi sunt cei tineri. Scroafele umblă încet, grohăind, iar purceii aleargă fără astâmpăr când împreună, când împrăștiindu-se guițând. Apoi sug la ugerul mamei și iarăși încep a se juca. Asta ține toată noaptea, însă nici ziua societatea nu are pace în culcuș. Mama lor îi apără cu un curaj, care nu cunoaște pericol. Auzind țipătul vre-unuia din copiii ei, ea se repede cu o furie grozavă asupra oricărui inamic, care vrea să-i ia purcelul.

De obicei, mai ales în pădurile neliniștite, mistrețul stă ziua adăpostit în cârtog, iar seara pleacă dintâi la scăldat, apoi la pășune. Într'o singură noapte — dacă sunt mai mulți — ei sunt în stare să distrugă o porțiune considerabilă de culturi acoperite cu sfeclă, cartofi, porumb sau ovăz, iar când se apropie zorile ei se înapoiază la cârtog. Dacă nu sunt neliniștiți, mai pleacă câte odată și ziua la amiază după hrană. În general, mistrețul este un vânat care își schimbă foarte mult locul. Chiar dacă nu este persecutat, se găsește mâine la 8—10 km. de locul unde a mâncat noaptea trecută, sau unde i-a dat de urmă vânătorul, cu o zi înainte. De aceea urmărirea lui este iluzorie pe pământul negru.

Mistrețul, la vârsta de 18—19 luni este fecundabil, la 5—6 ani pe deplin dezvoltat și poate să ajungă o etate de 20—30 ani. Porcul domestic, trăește mai puțin, fiind slăbit de robie și din cauza lipsei nutrimențului potrivit. Mistrețul suferă de boale puține și nici odată de trichine, care se zăresc adesea la porcii de casă. Dar pe timp de iarnă grea, când pământul înghețat ca piatra face imposibil râmatal, foarte mulți slăbesc; tot așa și zăpada adâncă și înghețată pe deasupra, le rănește picioarele, și neputându-se hrăni mor de foame. Pe timp din acesta și lupii mai atacă câte un mistreț slăbit. De altfel cu mistrețul bătrân numai ursul se poate măsura. Purceii și porcii mai mici, sunt urmăriți de lupi, răși și chiar și șireata vulpe face rost de câte un purcel, dacă poate înșela scroafa bătrână care nici de lup nu se teme. De aceea de regulă numai acei purcei devin prada răpitoarelor, cari din întâmplare s'au rătăcit de lângă mama lor.

Glasul mistrețului este identic cu al porcului domestic, dar fiind mai precaut nu face atâta gălăgie. În dulce farniente sau la mâncare și mistrețul grohăie mulțumit, tot așa și când umblă speriat, face un scurt „vuff“; iar când sunt răniți numai purceii și grăsunii guiță, pe când cei mari suferă muți orice durere.

Fiind tare și având picioare puternice, oricât ar părea de greoi mistrețul urcă cu ușurință locuri stâncoase, cât de piezișe și trece înot orice apă torențială. El este în stare de a umbla — grație și pielei sale groase — prin desișuri spinoase, pe unde alt animal nu poate pătrunde. Ba chiar preferă să umble prin locuri din acestea, atunci când se simte urmărit, crezându-se acolo mai sigur.

(Desenat pentru „Revista Vânătorilor” de pictorul N. Mantu).

Dintre simțurile mistrețului, auzul și mirosul sunt mai dezvoltate. Vederea este proverbial slabă. În schimb el miroase omul de la 5—600 metri și o șterge, neobservat de nimeni, din pădure, pe care vânătorul o ocolește apoi, urmărindu-l pe zăpadă.

Urma mistrețului, deși seamănă întrucâtva cu aceea a cerbului, se cunoaște ușor, deoarece pasul lui este mult mai scurt și fiindcă înfige și pintenii în pământ. Unghiile mistrețului, — abstracție făcând de purcei și de exemplarele bătrâne, la care unghiile s'au tocit — sunt asimetrice, adică una e mai lungă și alta mai scurtă, și sunt ascuțite, ceace face să deosebim ușor urma lui de a porcului de casă, ale cărui unghii stau de regulă cu mult mai deschise și sunt rotunjioare.

Porcul mistreț este un vânat foarte curajos și crunt, care în cazuri inevitabile atacă orice inamic cu o furie extraordinară. Mulți câini rămân pe câmpul de luptă, loviți de mistreț, care se repede ca fulgerul la ei. Dar și câte un vânător își tratează luni de-arândul rana primită de fiorosul colț, care sfâșie cizma sau jambiera de piele, parcă ar fi tăiată cu briceagul.

Dacă examinăm folosul și stricăciunea mistrețului trebuie să admitem că din punct de vedere al agriculturii el este stricător, distrugând culturile. Și din punct de vedere vânătoresc el face o pagubă oarecare, prin distrugerea ouălor și câteodată a puilor vânătorului. Această pagubă însă numai acolo este de fapt simțitoare unde mistreții s'au înmulțit prea mult. Din punct de vedere silvic, negreșit că mistrețul este stricător acolo unde atacă semănăturile de fag s'au a vre-unei specii de gorun. Frecându-se de arborii rășinoși, cauzează moartea câtorva arbori, dar este bine constatat că de regulă el se folosește de același pom, și nu se freacă de mai mulți. Silviculorului însă mistrețul îi aduce și un folos apreciabil distrugând — cu apetitul lui cunoscut — masse enorme de insecte, mai ales în păduri atacate de vre-o omidă. Având în vedere că folosește omului și cu carnea și cu pielea lui, din care se face diferite articole trainice, ca șei de călărie, bazoane de pantaloni, etc., nu îl putem considera drept animal stricător. Tocmai de aceea, deși legea nu îl apără — ceace nu putea să facă decât în ciuda agricultorilor — un vânător adevărat nu va căuta să distrugă acest vânat cavaleresc, unicul afară de urs, care zădărnicește ca și babele să meargă la vânătoare. Deși nu are timp oprit, să nu ucidem scroafa plină și cea care își conduce purceii, deoarece aceștia ori devin prada răpitoarelor, ori se prăpădesc de foame. Asemenea fapt este o crimă față de creatura naturei, care are singurul păcat că mai are și interese divergente de ale omului. Unde trăesc vânători adevărați, se va găsi desigur o modalitate, — chiar și cu sacrificii —, pentru susținerea eremitului negru al codrilor noștri, cari vor pierde desigur mult din farmecul și misterul lor, lipsindu-se de dânsul.

Vânătoarea mistrețului a fost și va fi întotdeauna una din cele mai plăcute. Că ea nu este lipsită de pericol, reese și din cuvintele următoare ale bătrâ-

nului Oberförster v. Riesenthal: „Mistrețul este singurul vânat al timpurilor de față (afară de urs), care îi amintește vânătorului că arma lui este nu numai un instrument de distrugere, ci și o armă de apărare, și cu cât pier mistreții, cu atât pierde vânătoarea din caracterul ei bărbătesc și cavaleresc. Deși multe vânători de mistreți se termină fără nici un accident, totuși se găsesc momente când omul are ocazie de a-și dovedi curajul“. Acesta este un adevăr, chiar și în timpul armelor noastre hipermoderne. A urmări un mistreț rănit, nu este glumă; fie el vier care deși atacă furios, se mulțumește de regulă ca să trântescă omul la pământ, aplicându-i o lovitură de colți —, fie scroafă, care nu se mulțumește cu atât ci mai frământă bine pe om cu picioarele, și deși nu are colți, însă mușcă foarte rău, rupând bucăți de carne la fiecare mușcătură. Dar ce e drept, asemenea cazuri se petrec rar. A se apropia nepregătit de un mistreț rănit este lucru tot așa de ușuratic, ca și a prinde rău un căprior rănit, care cu o singură lovitură este în stare a-ți scoate intestinele. Subsemnatul am văzut numai 2 cazuri cu mistreți agresivi. Odată rânind un vier, acesta căzu pe laț, iar eu, crezându-l mort, mă dusei la el; dar în momentul următor acesta se sculă în picioare și grohând mânios voia să se repeadă la mine. Eu însă nu-i dădui timp și îi trimisei un al doilea glonț în mijlocul pieptului. Altă dată am văzut un vier rănit alergând din răspuțeri după un pădurar, care, stricându-i-se arma, nu se mai putea folosi de ea.

Sfârșitul tragi-comediei îl făcu glonteale unui alt pădurar.

În timpurile vechi, înaintea perfecționării armelor de foc, vânătoarea mistrețului se făcea de către vânători călări, care stând adăpostiți după un fel de garduri făcute din frunze (Schirm), așteptau vânatul gonit de către bătăiași, și apoi asmuțeau asupra-i un fel de câini mari și grei, a căror rasă nu mai există azi. E vorba de dogă engleză, numită mastiff. Apoi se mai întrebuița și dogă daneză sau de Ulm, care și azi este ținută drept câine de lux (este câinele mare, care se vede pe tablourile cu Bismark). Acești câini, cari azi formează încă o rasă constantă, au o înălțime la umeri de cca. 90—100 cm., și sunt proveniți din bastardarea mastiffului cu vre-un ogar mare cu păr scurt. Ca să ne facem oarecare idee de mărimea lor, voi menționa faptul că un brac german bine dezvoltat are o înălțime de cca. 65 cm. Acești câini cari se țineau în grupuri de 8—9, la vânătoare erau puși câte 2—3 sub paza unui om, în apropierea vânătorilor, iar când apărea mistrețul ei erau asmuțiți asupra lui.

Dacă câinii erau în stare să-l țină pe loc (că și dintre ei, se prăpădea câte unul, este de gândit), vânătorul următor descăleca și îi aplica o împunsătură de lance, până când un alt ajutor sosit în grabă ridică piciorul stâng dinapoi al mistrețului, ca să nu se mai poată mișca. Tot așa se vâna și „par force“, adică mistrețul era mână de mulți copoi, care la rândul lor erau urmați de vânătorii călări. Însă pentru acest scop se foloseau porci mistreți prinși, cărora li se

dădea drumul la câmpie. Aceasta se mai face și azi, „bărbierindu-se“ gliganul, adică tăindu-i-se colții.

Astăzi vânătoarea lui se poate exercita în mai multe feluri. Se poate împușca și la picior (Pürsch), dacă terenul este potrivit, adică dacă permite a se umbla fără mult sgomot. Mai ales iarna pe zăpadă se poate urmări bine mistrețul, dacă vântul bate favorabil, și în cazul cel mai norocos acesta se împușcă chiar în cârtog, însă de cele mai multe ori tocmai în momentul când pleacă. Această metodă o poate însă aplica numai acela, care cunoaște pădurea ca și buzunarul propriu și este un trăgător foarte bun —, abstracție făcând de alte calități fizice. Este negreșit metoda cea mai grea și mai obositoare, dar cu atât mai interesantă.

Dintre câini, copoiul nu prea este bun pentru mistreți, deoarece mână și alt vânat. Mai buni sunt copoio-bașeții, bașeții (unde terenul nu e prea greu) și câinii ciobănești, dresați anume pentru acest scop. În fine se poate întrebuița orice câine, fie el chiar și prepelicar, dacă are pasiunea de a vâna mistreți. Un asemenea câine trebuie să găsească în primul rând mistrețul, să-l latre, dar să nu-l atace, făcându-l să fugă. În acest timp, dacă este numai un singur vânător, acesta încearcă să se apropie de vânat, sau să-i ție calea; iar dacă sunt mai mulți, unul va merge la el, pe când ceilalți ocupă țiitorile. Acestei vânători îi dă mult interes și împrejurarea, că la exercitarea ei este nevoie de o neconținută calculare a mișcărilor probabile a vânatului și de o adevărată tactică vânătorească. Subsemnatul am vânat mult în modul acesta și am avut cazuri când ne învârteam ore întregi prin pădure, având vânatul tot între noi, însă fără să-l fi văzut, și ne orientam numai după glasul lui Doboș sau al lui Hector, cari amândoi nu mai sunt azi, visând poate de vânători glorioase.

Dacă nu sunt câini, bătaia se poate face și cu oameni, mai ales atunci dacă spre ex. am putut constata pe zăpadă prezența mistreților în pădure. Nu e nevoie de mulți bătaiași și de mulți vânători; ba mai preferabil este să fie puțini, dar pricepuți. Câte odată un singur bătaiaș îi scoate, mergând tot pe urma lor și sunând din când în când din corn. Trebuie știut, că mistrețul umblă întotdeauna dealungul coastei și trece dealul, ca și alt vânat, la obârșie. Așa dar vânătorii se așează în aceste locuri. În spre vale, sau drept în spre deal, nu îl poate aduce bătaiașul, făcând chiar un sgomot cât de infernal.

La pază, mistrețul se poate împușca la scăldat; iar dacă e secetă și nu are multe locuri unde se poate scălda, el se împușcă la momeală și pe câmpurile situate în apropierea pădurei, unde vine să se hrănească. Bine înțeles că numai seara în amurg, sau noaptea pe lună. Este foarte bine dacă stăm într'un loc mai înălțat, unde-va într'un copac sau într'un observator amenajat special (Hochstand), pentru ca porcul să nu ne simtă cu nasul lui fin. Mistrețul se

poate momi și obișnui să vie la un anumit timp, sau cu porumb necurățat (pe știulete), sau la hoit, la cadavru de cal, de vită etc., la care vine bucuros când nu are ghindă, jir sau cereale, adică primăvara și iarna pe ger. Dacă ne îngrijim ca să avem mereu hoituri în pădure, îi putem atrage în pădurea noastră de prin toată vecinătatea, dacă dispunem de desigururi potrivite în care să stea ziua.

Pentru vânătoarea mistrețului este nevoie de o armă cu un cartuș puternic, cam în felul celor de 474 A, 9.3/74 m/m, Mannl. 8.2 m/m Mod. 95 etc., deoarece la mistreț, unde nu prea ai ocazie să tragi la distanțe mari, nu e nevoie de o armă cu o traectorie razantă, ci te poți folosi cu un succes foarte bun și de o armă paradox, precum și de expresul cal. 500 sau și mai mare. În caz de nevoie, aduce servicii bune și glonte tras din țeava lissă a armei cu alice, mai ales a drillingului.

De multe ori a fost arătat în „Revistă“ faptul că *poșurile nu sunt pentru nici un fel de vânat*. Vânatul mic se împușcă cu alice, iar cel mare cu glonț. Poșurile, la distanțe mai mari de 25—30 pași se împărăștie și nu mai au efectul cerut, iar la distanțe mai mici nu au nici un avantaj, deoarece la aceste distanțe este ușor de a lovi — însă mult mai eficace — cu glonțul. Știu bine că s'a împușcat mult vânat cu poșuri, dar poate că acesta s'ar fi împușcat și mai bine încă cu glonțul. În schimb știu însă că foarte mult vânat a fost rănit și n'a mai fost găsit, asupra căruia s'a tras cu poșuri. Unica întrebuintare justificată ar fi, pentru uciderea vânatului rănit, la care se trage la o distanță de câțiva pași, în gât. De altfel să lăsăm mai bine această muniție pe seama braconierului, deoarece tragerea asupra vânatului mare cu poșuri este tot atât de incorectă ca și cu alice, sau cu o altă muniție nepotrivită pentru uciderea lui.

Intestinele mistrețului ucis se scot ca la orice alt vânat mare. Pielea se juipoaie, despărțind-o cu cuțitul de carne. Capul se lasă întreg, nejuipuit, iar părul se arde cu un fier roșu; apoi se gătește de bucătar așa întreg. Colții servesc drept trofeu și părul lung din coamă se poartă la pălărie ca cel de capră neagră.

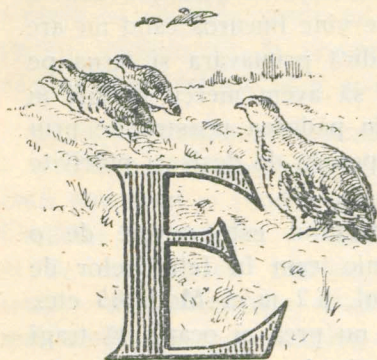
Carnea, care este o delicată, se gătește mai bine fiartă în vin roșu, la care se adaugă diferite ingrediente, pe care însă nu le cunosc; dar mi se pare că acestea sunt: ceapă, morcovi, piper, postâr-nac, sare și multe altele. Apoi se mănâncă sau cu hrean, sau cu dulceață de afine roșii.

Șunca se poate găti și afuma ca și a porcului domestic și este foarte gustoasă. De multe ori și grăsimea este albă și fără nici un miros, mai ales dacă a mâncat mai mult cereale și mai puțin jir.

(După experiențe proprii și date zoologice culese din Brehm, Mehely, v. Riesenthal, Dr. W. Wurm și diferite reviste vânătorești).

Echipamentul vânătorului de munte

de Maior Schneider-Snyder Roland

lementele competente pentru echipamentul vânătorului de munte sunt: nevoia și pretențiunile personale, precum și ceea ce se numește *nervus rerum*, care este în ziua de azi poate factorul cel mai important.

În primul rând vine arma. La capre negre vom întrebuința un cartuș Schönauer de 6.5 m/m sau unul Mauser de 7m/m, sau eventual și un așa numit cartuș de mare viteză. Pentru cerbi capitali și urs vom întrebuința Schönauerul de 9.5 m/m sau Mauserul de 9.3 m/m. La aceste din urmă două specii de vânat arma ideală este pușca cu două țevi de glonț, cu sau fără cocoase, și în acest din urmă caz și cu ejector automat, pentru cartușul R D, de 88—9 m/m (9 m/m, 61.1 gr. greutatea glonțului, 3 gr. pulbere fără fum Rottweil), sau cartușul 474 (9,3 m/m, 18.8 gr. greutatea glonțului, 3.5 gr. pulbere fără fum Rottweil). Cine suferă mai puțin de *nervus rerum*, se va servi de o armă Mannlicher 8.2 m/m, care este numai ca modă o armă învechită, *dar încercată*. O armă modernă de glonț natural că trebuie să aibă și o lunetă cu o putere de mărire dela 4—8 ori, care trebuie să fie *montată foarte solid*, ceea ce din păcate nu se întâmplă totdeauna, la montarea ei de către fabrică. Luneta ar trebui să fie regulată numai pentru o singură distanță, și anume pentru 150 m., spre a evita o slăbire și o învârtire în sec a șurubului fixator, care este foarte sensibil. Așa vânătorul se va exersa, — variind după distanță —, la tragerea la țintă, ochind mai sus sau mai jos.

Arma va trebui să aibă 2 vize, și anume una pentru 100 m. și una pentru 300 m. Prima viză va servi la 100—200 m., pentru cazul când trăgătorul se va fi exersat îndeajuns prin tragere repetată la țintă, iar a doua viză va servi pentru distanța de 300 m., drept la centru, în cazul dacă luneta este defectă. Un factor important, — deși în ziua de azi foarte costisitor —, și care trebuie neapărat satisfăcut, căci în caz contrar n'ar trebui să se mai ducă vânătorul la vânătoare, este ca să se *exerseze bine cu arma la darea la semn!*

Dacă vânam pe un teritoriu unde se poate întrebuința și țeava de alică, atunci vom lua drillingul sau arma cu o țeavă de glonț și una de alică (Büchsfinte), cal. 12 sau 16, iar țeava de glonț pentru unul din cartușele de mai sus, cu margine, de ex. 7 m/m Florstedt Mauser sau 474 A. — Aceste arme ar trebui să fie prevăzute și cu lunetă. Sistemul de armă, cu sau fără cocoase, este o chestiune de gust personal și de mijloace bănești. În orice caz trebuie să fie o pușcă de mână întâi și foarte solidă.

Pentru cercetarea terenului este nevoie de un binoclu, Görz sau Zeiss, care mărește de 8—12 ori, și eventual cu o împărțire de distanțe (model de artilerie). Foarte bun este și modelul francez.

Lângă buzunarul din dreapta al pantalonului, într'un buzunar separat se poartă un briceag foarte solid. Practice sunt cuțitele de vânătoare americane, fabricate de Marble, Gladston Michigan U. S. A., și care se poartă prinse de cingătoare, într'o teacă care ajunge până la jumătatea mânerului. Eu mă folosesc de ambele modele, după felul vânătoarei.

Apoi mai este necesar și un topor de vânătoare american, deasemenea de fabrica Marble, ușor, tăios ca briciul, cu un mâner scurt din lemn de Hickory (un fel de frasin) și cu un toc de piele care se poate atașa la cingătoare.

Puternicele cuțite mari de vânătoare germane s'au demodat.

Imbrăcămintea va fi vara o pălărie ușoară de postav, iar iarna o căciulă de astrahan gri; iar costumul va fi confecționat în timp de vară dintr'o stofă kaki, de culoare mimikri, iar iarna se întrebuințează aceeași stofă cu căptușeală din păr de cămilă (*dar veritabil!*) sau hoovespun englezesc. Tăietura, este chestiune de modă și de gust personal. Ca manta de ploaie se va întrebuința un burbery englezesc, cu căptușeală din păr de cămilă, care să se poată însă descheia; mantaua trebuie să fie impermeabilă, foarte ușoară și foarte călduroasă. Blana va fi scurtă și ușoară, confecționată din burbery cu opossum, sau hoovespun cu blană de vulpe sau de miel. Pentru drumuri cu trăsura, sau pentru o așteptare îndelungată la pândă, șuba rusească este cea mai preferabilă. Cămașa să fie de panama și de culoarea pădurei; cravata de aceeași culoare. Încălțăminte: absolut impermeabilă, marca Goiserer sau Rid, cusută de mână și având tălpile bătute cu cuie grele și solide. Ciorapi de lână (chiar și vara, pentru ca pielea tare a bocancilor să nu rănească piciorul), moletiere Mars sau ciorapi împlețiți de lână veritabilă și groasă de culoare gri, cari să ajungă până la genunchi.

Dacă rămânem peste noapte într'o colibă de vânătoare, în adăposturi sau afară, avem nevoie de un sac de dormit ușor și impermeabil, cu căptușeală de cauciuc, și de o pătură mare albă, din păr de cămilă sau de lână.

Foarte practice sunt saltelele americane de cauciuc cari se pot umfla și cari costă azi foarte scump, fiind aproape imposibil de procurat, ca de altfel toate articolele americane pentru echipamentul de campanie în general. Pentru toaletă mai este nevoie de un lighean de cauciuc și de un nécessaire practic și ușor, prevăzut cu strictul necesar, și fără o legiune întregă de flacoane și de cutii de pomadă.—Rechizitele de curățit arma!

Pentru gătit mai avem nevoie de un samovar, de o oală mare, de farfurie și pahar, toate de aluminiu. Lingură, cuțit și furculiță. Principiu: cât se poate de ușor și nu prea multe lucruri, având în același timp toate cele necesare. Cine se încarcă cu prea multe lucruri, de obicei nu rămâne cu nimic, fiind nevoit să lase bagajul în urmă.

Rucsacul: pentru trebuințe personale din pânză de vântrelă, ușor, fără multe buzunare și anexe; pentru bagaje, cele mai nimerite sunt rucsacurile mari din pânză de vântrelă impermeabilă sau de piele.

Dacă înoptăm în aer liber este foarte binevenit și un cort practic și impermeabil, care să nu fie prea greu, și făcut de obicei pentru patru persoane; iar înăuntru cortului o scoarță de pânză de vântrelă impermeabilă sau de linoleu.

O lampă ușoară, pentru lumânare. Un pachetel de pansament; modelul armatei este cel mai practic. Așa numitele farmacii pentru turiști conțin de obicei

foarte multe lucruri cari nu sunt de trebuință; au un aspect foarte frumos, însă ceea ce este mai necesar lipsește.

Ca alimente vom lua conserve, carne proaspătă; alcool însă nu, căci acesta slăbește la munte pe om extraordinar de mult. Biscuits, pâine, marmeladă și ciocolată. Să nu luăm cu noi mâncăruri cu gust picant cari provoacă setea. Să evităm cârnații picanți și salamul!

Din punct de vedere al amintirilor și al scrierilor vânătorești, să fotografiem, dacă putem, colțuri frumoase ale naturii și vânatul în libertate.

Intocmai cum am arătat eu aicea, mă echipez de mulți ani de zile, pentru vânătorile mele la munte; însă la mulți dintre cititori li se vor părea fără îndoială multe din cele menționate aci ca fiind necorespunzătoare cu vederile lor asupra echipamentului pentru vânătoria de munte, și aceștia se vor conduce bine-înțeles după aprecierea lor personală.

„Școala veche“ și „Școala nouă“

de Balázs Ötvös, Szödrákos, Ungaria.

A fost o epocă în viața mea de vânător, când aparțineam și eu așa numitei „Școli vechi“, adică când eram și eu „un artist al vânătorei“, când gândeam și eu că „vânătoria nu este subordonată, nu este o anexă sau chiar în strânsă legătură cu creșterea vânatului“.

Locuiam în cea mai frumoasă parte a Carpaților, în munții „Tatra“. Aveam în arendă un frumos teritoriu de munte cu cerbi, mistreți, căprioare, urși, cocoși de munte și de alun. Ca profesor de liceu aveam fiecare săptămână liber Sâmbăta și Dumineca, apoi mai erau și vacanțele de Crăciun, de Paști, diferitele sărbători, precum și „vacanța mare“. Neavând pe atunci familie, nici nevastă, nimic nu mă reținea în oraș. În fiecare Vineri după amiază îmi luam copoi și împreună cu câți-va amici, și aceștia tot „vânători artiști“ ne băgam seara în colibă; și abia „intra alba în sat“ când noi eram deja la pândă pe trecătorile cunoscute și așteptam cu nerăbdare chefnitul copoilor, pe cari îi libera „psiarul“ (pe slovacște: omul care conduce copoi).

N'aveam altă lege, decât legea vânătorei, adică nu împușcam alt vânat, decât acela pe care-l permitea legea. Dar dacă trecea un vânat care nu era oprit de lege, trăgeam și-l împușcam fără milă, gândindu-mă ca un bun elev al „școlii vechi“: Sunt vânător ca să vânez, ca să împușc, ca să mă îndeletnicesc

cu împușcarea vânatului; ca să adun trofee, ca să mă laud că am împușcat atâta și atâta vânat“. Mâncau vânat toți prietenii mei și chiar și cei cari nu erau vânători.

De atunci trecură câți-va ani, plini de plăcute amintiri vânătorești, însă cu rezultate din ce în ce mai slabe din an în an. În anul dintâi am împușcat: 54 căprioare (țapi și ciute), o grămadă de mistreți, câți-va cerbi etc.

Însă în ultimul an n'am mai împușcat decât 9 căpriori și câți-va mistreți.

Aceasta mă puse pe gânduri. Cum se poate ca rezultatul celor din urmă 2—3 ani să fie atât de prost? Aveam copoi buni, cari țineau urma și goneau vânatul chiar 5—6 ore; iar vânătorii toți erau trăgători destul de buni, adică eram eo ipso „vânători“ buni!...

Un vânător bătrân îmi împrumută într-o zi bibliotecă sa și atunci începui să citesc, să învăț adevărata artă vânătorească. Atunci m'am trezit văzând că neamțul are dreptate când zice: „Kein Heger ;Kein Jäger!“ adică nu e vânător acel pușcaș, care nu ocrotește vânatul și care nu distruge răpitoarele; care nu reglementează propășirea sexuală a vânatului și care nu hrănește vânatul în mod rațional în timpul iernei, nevânând în mod vânătorească; care neliniștește vânatul cu bestiile așa numite copoi! Prevăzui că avem ce învăța de la școala nemțească, de oarece nemții, cari

au vânat cândva tocmai așa cum vânam noi, au și ei tristele lor experiențe; dar s'au desmeticit la timp și înființând o școală nouă au priceput modul cum se vânează în mod vânătoresc, și cum se înmulțește și se ocrotește vânatul.

Dădui cărțile acestea și prietenilor mei, cari convinându-se că în felul nostru nu putem vâna mai departe, fură de aceiaș părere cu mine.

Mai întâi de toate am împușcat bestiile numite copoi, aprovizionându-ne cu un bun limier și cu un bun brac universal. Tot timpul nostru liber îl petreceam pe terenul nostru de vânătoare, dormind prin colibecele păstorilor, dacă eram departe de casa noastră de vânătoare. În spre seară și spre revărsatul zorilor stăteam la pândă, iar peste zi umblam încet prin teritoriu, iar dacă se ivea câte un vânat neoprit de lege, nu trăgeam în el până nu ne-am convins că trebuie să fie împușcat, deoarece altfel ar fi fost dăunător selecționării contingentului de vânat. Dacă pe la începutul lui Iulie întâlneam câte un căprior bun (cu trofee bune) nu'l împușcam, ci îi dădeam timp ca să-și îndeplinească datoria reproducerii. Răpitoarele le distrugeam cum puteam: cu capcana, cu arma, cu otrava. Când ne duceam la vânat mare, atunci lăsam acasă arma de alice și ne luam arma de glonț sau drillingul, încărcat pe toate țevile cu cartușe cu glonț. Nu mai trăgeam — ca mai înainte — cu alice în vânatul nobil, sau în orice vânat mare. Dacă răneam un vânat și acesta nu rămânea pe teren, îi lăsam timp ca să se îmbolnăvească, și după un timp oarecare puneam limierul pe urma lui, sau prepelicarul universal, care era dresat să dea gură (totverbelen) la vânatul găsit mort.

Ce e drept, împușcam mai puțin vânat, dar aveam în schimb suprema satisfacție de a vâna în mod vânătoresc, în mod cavaleresc! Prada noastră era ea mai mică, dar vânatul se înmulțea văzând cu ochii.

Am semănat, însă n'am mai putut să culeg. Carpații își schimbă stăpânul, iar eu mi-am părăsit catedra devenind un vânător profesionist.

Acum nu mă mai numesc „vânător artist“, nu aparțin școlii vechi, ci sunt elevul, ucenicul școlii noi, sunt „cloșcar, brânzoiu, împușcă-talere“ sau ori-cum m'ar numi „școala veche“; dar știu că-mi îndeplinesc datoria de patriot și ca vânător, căci contribuiesc și eu la înmulțirea vânatului, care este o avere națională. Cu cât cresc mai mult vânat, cu atât mai mult pot împușca și eu și alții, cu atât mai mare este producția alimentară a țării mele.

Eu n'am nevoie „să sparg un stol de potârnicși în luna Octombrie; să scol pentru a 3-a oară în aceiaș zi acelaș stol de potârnicși la finele lui Noembrie pe pământul negru“ (fără a putea trage cu arma, de oarece în Noembrie potârnicșii se scoală prea departe ca să poți trage în ele în mod vânătoresc, adică la distanța reglementară), și n'am nevoie de „știința ca să știu să caut vânatul!“

Când ies pe terenul moșierului meu, care e totdeauna și terenul meu de vânătoare, găsesc cu ajutorul prepelicarilor mei bine dresați, vânat pretutindeni.

Vânat mare nu am, fiindcă terenul meu nu e apt pentru prăsirea vânatului mare, dar în schimb am potârnicși, fazani și iepuri foarte mulți. De abia sunt trei ani că administrez acest teren, care de altminteri e foarte apt pentru prăsirea vânatului mic. Când am luat în primire această moșie, n'am găsit pe toată întinderea mai mult de patru stoluri de potârnicși, 55—60 de fazani și vre-o 20 de iepuri. Acum avem peste 30 de stoluri de potârnicși, peste 1000 de fazani și o cantitate de iepuri, care ne permite să facem în fiecare iarnă câteva vânători cu bătaiași.

Dacă n'ași fi „cloșcar“, atunci ași fi rămas cu contingentul de vânat pe care ni l'a lăsat revoluția, bolșevismul și răpitoarele!

Nu zâmbi „școală veche!“ Crezi că fiind cloșcar, eu n'am plăceri artistice (!) la vânătoare, și că nu mă îndeletnicesc cu vânătoria? Crezi, „că mi-e silă să trag în lighioanele de iepuri“ crescuți, ocrotiți de mine, deoarece creșterea vânatului este numai „un surogat al sportului, însă nu un sport artistic?“

Pot să-ți spun clar și sincer, că eu am mai multe plăceri vânătorești de cât adeptul școlii vechi, care are nevoie de „știință în a căuta vânatul în sălbătecia lui“.

Vânătorul școlii vechi zice că nu e un sport nobil ca să tragi în vânatul crescut de tine, pe care îl găsești pretutindeni! Crede-mă, scumpul meu frate în St. Hubertus, că tocmai vânătorul care crește vânatul, tocmai cloșcarul are trebuință de oare-care știință, când vrea să vâneze în mod vânătoresc! Noi nu tragem cu pușca în cel dintâi vânat pe care ni'l aretează prepelicarul, pe care ni'l scoală bătaiașii. Noi știm regulile vânătorei — tocmai pentru că suntem cloșcari — mai bine decât vânătorul școlii vechi. Noi mai avem afară de legea vânătorei, de paragrafele legii, și alte legi: legile creșterii vânatului. Noi știm că câinele nostru ne aretează de mai multe ori iepuroaica, decât iepurele, așa dar trebuie să nu împușcăm mai multe iepuroaice decât iepuri, și să cunoaștem de departe sexul lor. Noi știm prea bine atunci când sculăm un stol de potârnicși, care sunt cocoșii și care sunt găinile. Noi știm din experiență că proporția sexuală a vânatului trebuie să fie reglementată cu arma, căci altfel rămânând mai mulți iepuri decât iepuroaice, mai mulți cocoși decât găini, pe anul viitor nu mai putem conta de a avea o sporire îndestulătoare a vânatului. Noi știm aproximativ cam câți fazani avem pe terenul nostru, câți cocoși și câte găini; așa dar știm deasemenea câți cocoși trebuie să împușcăm și câți trebuie să cumpărăm vii, pentru regenerarea sângelui fazanilor.

Noi știm din experiență, că atunci când facem vânătoare la cerc cu bătaiași, la iepuri, nu e admis ca să strângem ce. bătaiașilor și al pușcașilor până se scoală și cel din urmă iepure, căci acei ce rămân în cercul restrâns sunt iepuroaice. Noi știm din experiență, că dacă dăm drumul la câți-va iepuri aduși vii din alte terenuri, regenerarea sângelui ne aduce rezultatul dorit.

Noi știm.....

Dar ce să mai înșir eu toate, ce trebuie să știe vânătorul modern, adică „cloșcarul!“

De sigur, ar fi mult mai ușor, ar fi mult mai comod, să nu creștem, să nu ocrotim, să nu hrănim vânatul, ci să vânăm cu vânătorii artiști. Dar alta e mentalitatea și educațiunea secolului al XX-lea!

Cu toate că nu sunt român din naștere și nici nu locuiesc în România, dar deoarece Vechiul Regat este locul nașterii mele, unde mi-am petrecut copilăria, îmi pare foarte rău, ba sunt adânc amărât când citesc în Revista Vânătorilor că „altă mentalitate, altă educațiune vânătorească la noi; alta dincolo de Carpați“. *Nu există pentru noi vânătorii altă mentalitate, altă educațiune, decât mentalitatea și educațiunea vânătorească, fie școală nemțească, fie școală românească!*

D-l M. Cornescu apostrofează pe D-l Dr. Gh.

Nedici, Inspectorul General al Vânătoarei și zice, că „cu ce impresie ar fi rămas văzându-l fotografiat cum pune ouă de fazan sub cloșcă, sau îndeletnicindu-se cu un alt mijloc de înmulțire a vânatului?“

După cum îl cunosc pe D-l Nedici, sunt sigur că D-sa e mult mai mândru de știința sa de crescător, decât dacă ar fi numai un simplu vânător!

Vânător poate fi ori-cine, dar „cloșcar“ numai acela care nu e dușmanul, ci prietenul, tatăl vânatului său!

D-l Nedici v'a adus o știință de vânător apusean; respectați-l și luați exemplul de la D-sa. Fericiți ar fi vânătorii României, dacă ar avea cât mai mulți „Nedici“! Atunci n'ați avea nevoie să opriți vânătorearea iepurilor, a potârnicilor pe timp de 2—3 ani pe județe întregi, ci ați putea vâna fără frâu și v'ați putea îndeletnici, fie ca „vânători artiști“, fie ca „cloșcari!“.

De vorbă cu Moș Tiță

(Schiță)

de George Scrioșteanu

i așa, moș Tiță?... Ești supărat foc!...

— «Chiar așa Taică. Ce a fost, nu mai este! Răzbelul ăsta le-a 'ngropat pe toate.... Doamne ferește, de mai rău...“.

— „Cum asta, moș Tiță?!“

— „Iac'asa Taică, D-le Georgică, mai bine mu-

ream și eu când cu *iczantimaticu* ăla, care mi-a secerat fetița și pe gineri-meu, de le-o rămas casa pustie, cum au rămas multe 'n sat la noi!... Așa vremuri să nu mai apuce nici dușmanii noștri!“

— „Cam ai dreptate, bătrânule, grele vremuri trăim!...“.

— „Grole ticule, grele afar'din socoteala omenească!... De, vorba ăluia, și 'nainte de răzbelul ăsta marile, mai sufeream noi, că așa e țaranul sorocit;

Când are sare, îi lipsește mălaiu —, dar nu era ca acuma. Auzi D-ta, un pol, o jimblă! Dracu a mai pomenit?!... Dacă ar învia *bătă-meu*, care o mânca cu 20 de parale, ar mai muri încă odată....“

— „Ei lasă Moș Tiță, c'o să se mai îndrepte lucrurile, o să se mai eftimească și viața....“

— Osă,... osă! Dar când? Hai? *Osă*, e porc decăine, cum zice *romănu* nostru. Nu vezi D-ta, că pe zi ce trece, tot mai rău este!... Mai grea e viața, mai mari, nevoile! Uite, s'o luăm cu judecata și altfel și ai să vezi că este așa cum îți spun eu.“

— „Bine Moșule, ia-o cum vrei, că eu te ascult cu plăcere.“

— „Păi, Tică, bunăoară acuma, care va să zică noi am plecat la epuri. Bun! Mergem pe drum unul lângă altul și tănim amândoi, despre viața scumpă și grea de astăzi; asta ca să ni se pară drumul mai scurt până la pădure; nu de-altceva. De dragul vânatului, facem Kilometri întregi pe jos și nu ne simțim obosiți. Peste o oră ajungem la pădure, încrezători și plini de nădejde că o să găsim ceva vânat.“

— „Păi, sigur c'o să găsim“, îl întreprer eu.

— „Ehei! Tică boerule, aci e buba; aci e racila!“

— „Care racilă, Moș Tiță?“

— „O să vezi acușica, boerule: Și *anul trecut*, mergeam tot așa'mpreună la vânat și ne plângeam la fel de scumpete, dar ne bucuram și uitam greutățile vieței, cu cât ne apropiam de pădure. Că, venea vorba: „Ce zici, Moșule, ucidem ceva astăzi?“ și eu îți răspundeam: „De taică, boerule, unul și chiar doi poate, dar mai mult nu; că s'au împuținat și ei — ce vrei —, viața s'a scumpit, acum nu mai costă 3 lei un epure, ci 100 de lei și sunt destui vânători țărani, pentru care o sută de lei, tot mai înseamnă o sumă bunicică.“

Hei, dar acum 4 sau 5 ani, ce ziceam când mă întrebai D-ta tot pe drumul ăsta: „— Câți facem azi *bătule*“? — Ce răspundeam eu atunci? Hai? I-a spune-mi!“

— „Ce, Moș Tiță?“

— „Apoi acum 4—5 ani, îți spuneam la sigur și cu inima plină: „*Câți oi putea să ucizi boerule, că epuri sunt berechet.....* Atunci costa epurile 10—12 lei, și omul avea cu ce trăi; viața era mult mai ieftină și nu pleca nimeni după vânat, cu gândul să-l vândă“.

— „Așa e Moșule, nu-ți aduci aminte acum 5 ani când gonea „*Cartuș*“ al meu și „*Mândra*“ lui Stan Păduraru din *Miroși*, câți epuri duceau odată copoi? Iți mai reamintești câți eșiră în luminișul din deal, de lângă Vulpărie?“

— „Păi, cum să nu-mi aduc aminte, cucoane. Parcă-i văd și acum: Deabia intrase câinii în pădure și nu chefnise de 5—6 ori și ne-am pomenit deodată în luminiș cu 9 iepuri la rând, unul după altul. Mă rog, ca soldații! Prin flanc, câte unul!“

— „Adevărat bătrânule, ce puzderie de vânat era atunci...“

— „Era tică. A fost; fiindcă atunci cine mai vâna decât eu, D-ta, Stan Păduraru și D-nu Todorică al Popii Gheorghe, învățătorul din Căldăraru.“

Dar astăzi tică, aproape nu mai vezi picior de epure. Viața s'a scumpit afară din cale! Un epure se vinde cu 200 lei, cât dădeam pe o păreche de boi prima, alt' dată; și două sute de lei sunt bani buni pentru un vânător de la sat, care caută vânatul lângă vatra lui și zilnic; și cât l'a aflat e gata numai decât cu pușca, cu ciomagul, cu câinii, cu copiii și până nu'l ucide, nu'l lasă. Viața-i scumpă, și-i 200 de lei un epure! Astăzi toți băiețandrii și toate haimanalele de pe la sate care n'au ce face, — cu s'au fără permis — și-au procurat câte o rugină și vânează tot anul epurile, care aproape nu mai există la noi“.

— „Așa-i Moșule! Grăești adevărat! Așa e! Cam prea mulți vânători și nici un pic de control din partea autorităților“.

— „Control?“ Zise moș Tiță râzând, „cine să-l facă? Cine crezi D-ta că e nebunul care s'o ia razna prin păduri și peste câmpuri, — iarna pe ger sau toamna prin vânt și ploie, — ca să caute pe vânători, dacă sunt sau nu în regulă. Cine din funcționarii însărcinați cu acest control îl ixicută? Cine? Spune-mi?“

— „Jandarmii, Moșule!“

— „Cum? Ce-ai zis? Jandarmii?!... Nu cred. E destul să-i duci un epure lui D-nu șef de post și i-ai închis gura pe un an întreg.“

Ce știe el de vânat și de paza lui? Haber n'are el d'astea...“

— „Taci, moșule, că nu te cred“.

— „Crede-mă, tică, crede-mă. Eu sunt bătrân și nu mint. Fiindcă viața-i scumpă, și-i 200 de lei un epure; D-nu șef de post cu un epure gratis, scutește mâncarea pe 2 zile, și cum banii nu-l dau afară din casă, e ceva pentru el aceasta.. Iată cum stau lucrurile. Mergem prost de tot boerule; sărăcie mare, scumpe nemaipomenită, iar vânat... ioc. Da, ioc vânat; în schimb însă, din mila lui D-zeu, biruri și *empozituri* și pe aerul care'l înghițim“.

— „E drept, Moș Tiță, toate merg dea'ndoaselea dela o vreme. Dar cu epurii noștri ce părere ai, cum am putea să-i înmulțim iarăși, ca să avem și noi o scuză către noi înșine și către familia noastră, pentru ce plătim 300 lei permisul și alte mii statului și societăților de vânătoare...“

— „Tică, D-le Georgică, am trecut de 85 de ani, și am văzut și *prefirat* multă lume și numai pe câmp

și'n pădure mi-am văcut. Dar așa cum s'au încălțit lucrurile astăzi, e greu să-ți dau un răspuns potrivit.“

— „Potrivit sau nepotrivit, vreau să aud și din gura D-tale, care ai fost peste 50 de ani numai pădurarul statului și ai trăit mai bine de-o jumătate de veac în mijlocul vânatului; care ar fi leacul, ce măsură ar trebui să luăm, ca să ne salvăm vânatul nostru drag, de la o pieire sigură?.. Căci trebuie să știi, moș Tiță, că dacă D-ta ai observat lipsa epurilor, a potârnicilor, a prepelițelor etc., de prin câmpurile și pădurile de șes ale Teleormanului, apoi și cei de prin regiunile muntoase se plâng la fel în cecece privește cerbii, căprioarele și tot vânatul de munte“.

Moș Tiță, mă privi înmărmurit, făcu niște ochi mari, flueră a pustiu, își aprinse luleaua și-mi zise:

— „Taci Boerule?! Și pe la munte s'a stârpit vânatul?!... Fiu, fiu, fiu... fiu... A dracului lighioană mai este și omul!“

— „Omul?“

— „Da, omul! Numai el distruge și prăpădește tot, pe unde trece. Ei, și acuma pentru că am ajuns la pădure și fiindcă mi-o ceruși cu tot dinadinsul, să-ți spun ce cred eu despre înmulțirea vânatului“.

— „Spune, Moșicule, că te ascult cu amândouă urechile“.

— „Păi, mai întâi și'ntâi, Taică, D-le Georgică, să nu se mai amestece *poleteca* în ale vânătoarei. Și iată de ce: A mai mare lichea din satul nostru, — îl știi și D-ta, Ioniță a lui Baboi, — care toată viața a fost o secătură, acum are trecere mare pe aci. Ducându-se merou la vânătoare, a devenit un bun *pușcaci* — că nu-l numesc vânător, în ruptul capului — și nu-i scapă vânatul ferească D-zeu. Uite, și alaltăeri l-am întâlnit în gară la *Miroși*, cu 8 iepuri și vre-o 10 rațe sălbatică. Se ducea la București să le vândă și când m'a văzut, a nceput să mă ia 'n batjocură:

— „Ei hodorigule, spuneai, mai alaltăieri, că nu mai e picior de epure. Iacă, eu duc 8 la vânzare și o paporniță plină cu rațe... Măine, mă întorc cu peste 1600 lei la chimiraș. Tot ce vezi aici, am vânat în două zile și o noapte (*la pază*), fiindcă eu umblu, nu mă încurc doar pe lângă pădurea și moșia noastră. Da, așa să știi; eu bat, tăticule, 10 moșii și tot trebuie să ucid ceva ca să fac rost de franci, că de! s'au cam scumpit și mălaiul, și țuica. Vino, mâine seară, hodorigule, pe la *Nea Ciribon* cârciumaru, să te cinstesc cu o țuică, două, ca să nu mă mai dai în judecată... Ha! Ha! Ha...“

— „Cum, l'ai dat în judecată, moș Tiță?!“

— „L'am dat, ticule, și l'am prins de dușman. Am pierdut *procestu* cu toate că era vinovat el. L'am pierdut, fiindcă l'a apărat un om *poletec* cu trecere mare, un *afucat* care e și *dipotat* și cu mărturii mincinoase a câștigat *procestu*; că vezi D-ta, licheaua de Baboi, este agent *ilectoral*. Și de atunci vânează de capul lui și mă face cu ou și cu oțet pe unde mă întâlnește. Păi asta e dreptate?!... El și cu încă câțiva vânători de aștia de meserie, au prăpădit tot

vânatul de pe aici. De aceea, nu știu de vom găsi ceva astăzi.

Ei, și acuma D-le Georgică, în al doilea rând dacă vrem să avem vânat mult, trebuie să ia măsuri strașnice *ăi mari* cari liberează permisele și să nu sloboadă cu nici un preț permise ălor care sunt cunoscuți ca *vânători de meserie*. Să se oprească cu desăvârșire *vânătoarea cu crilă*, care însemnează prăpădul cel mai sigur al vânatului. Pe urmă țăranu nostru care are 5—10 pogoane de pământ și le calcă aproape zi la zi, tot timpul anului, să nu fie lăsat să iasă la câmp cu nici un câine după el. Că zău așa Domnule, țare nesocotit e și țăranu nostru; un porc în bățatură n'are, dar câini câți vrei.

Vătuii, puii de prepelițe, de potârnică, cum o să mai scape ei când plugarii noștri ies la câmp cu câte 4—5 dulăi fiecare, de nu rămâne o palmă de loc necercetată de javre. De asemenea, mai cred de cuviință, dacă se poate să se *oprească și comerțul cu vânat*, care îndeamnă pe mulți să *vâneze pentru bani*, nu din dragoste. Și când s'ar opri vânzarea vânatului, ai să vezi, Tălică, cum lapădă rugina toate lichelele care trăesc din vânat, fără să muncească nimic.

Ș'apoi, de... eu nu prea mă pricep în partea asta, dar o spun așa cum o înțeleg și eu. Să se țină adunări și predici, de către D-nii învățători, de preoți sau chiar de unele societăți de vânătoare interesate, la cari să se arate țăranului *că o epuroaică împușcată la 1 Februarie însemnează cel puțin 12—14 iepuri pierduți; adică puii care i-ar făta ea dela 1 Februarie și până la 15 Septembrie*, timp în care vânătoarea este oprită. Iac'asa Conașule; eu așa cred c'ar trebui să se facă, ca să mai putem scăpa ceva din vânat. Atât, deocamdată!

Hei, și acum să lăsăm vorba, că nu o mai terminăm până desară și să ne apucăm de vânătoare. Căutăm mai întâi, lăstărișul ăsta..."

Am căutat lăstarul, am răscolit pădurea până aproape de înserat, dar n'am văzut nici urmă de vânat. O vulpe mi-a licărit la trecerea unui colnic, însă n'am putut să tragem în ea, căci a dispărut imediat în desiș și n'am mai văzut-o.

Aproape de'nserat, moș Tiță mă părăsi și mai decepționat, zicându-mi cu tristețe:

— „Nu-ți spuneam eu, Cucoane? Ne pierdem vremea de giaba! Hai să mergem acasă. Of! cucoane, cucoane, când mi-aduc aminte cât vânat am pomenit eu aici și când văd ce pustiu e acuma, îmi vine să plâng ca un copil, — om trecut de 85 de ani, cum mă vezi!... D-ta știu că mai rămâi; eu plec că-mi face rău pustiul ăsta. Te las cu bine..." Imi întoarse spațele și se pierdu după o cofitură a arborilor.

Rămăsei năuc, privind cu durere în urma lui. Pentru că nu erau decât 3 ore după amiază, mă hotărâi să mai caut singur. Bietul Moș Tiță! Ce om cinstit! Ce s'o fi petrecut în sufletul lui și cât l'o fi durut pe el, care și-a trăit toată viața numai lângă vânatul lui drag.....

Cu inima strânsă și plină de amărăciune, în ziua aceasta întunecată și tristă de toamnă, mă îndreptai

către eleșteul moșiei, unde speram să găsec ceva rațe. Dar nici pe eleșteu nu găsii vânat. Peste tof o liniște adâncă, o tristețe nespasă, un pustiu dureros... Nu găsii nimic, ca să-mi satur pofta de vânat, și'n ziua acea mohorâtă și tristă de toamnă, mă mulțumii cu odihna pe care o savurai pe malurile eleșteului, privind jocul peștilor, lungit sub răchitele și sălciile pletoase, care plâneau încă un an pierdut — unul mai puțin, — aplecându-și crengile goale deasupra iazului și scuturându-și foile triste și îngălbenite... Un vântuleț ușor de toamnă le mișca, făcându-le să cadă una câte una, îngropându-le în oglinda clară a iazului sau ducându-le departe în ceața ce se'ndesea pe nesimțite...

O frunză veștedă, moartă... o frunză rătăcită'n bătaia vântului sau pierdută în voia apelor undeva departe... departe... Câtă melancolie!... Simții o tristețe fără margini strecurându-mi-se 'n suflet, și mi-adusei aminte de toate necazurile vieții... Dar de-odată tresării! — O găinușe de apă ieși din desișul păpușului... Mă privii foarte mirată, neobișnuită să mă găsească acolo, dar văzând că nu mișc, — după ce mă observă o clipă —, începu să-și caute hrana fără sfială. Li admirai eleganța și suplețea ținutei. O găinușe de apă mai mică de cât un porumbel, vioaie și iute ca o săgeată zburda fericită pe deasupra apei, căutându-și hrana cea dătătoare de viață. O priveam cu nesaț fără să mișc, urmărindu-i toate mișcărilor, și văzui că-mi căpătase încrederea, căci se apropiase de mal și ciugulea liniștită, lintița de lângă mal. Era așa de frumoasă și mă privea cu atâta încredere, că n'ași fi îndrăzniț nici să respir ca nu cumva s'o supăr. Și totuși, ironie, ce contrast grozav! Eu venisem la iaz cu gândul morței în suflet. Pofta de vânat îmi îndreptase pașii într'acolo. Nu găsisem nimic și plictiseala mă săcăia, mă enerva. În locul raței așteptate, eșise ea — gingașa și micuța găinușe și se apropiase de mine la 2—3 pași... Sărmană găinușe, știi tu ce te-ar putea aștepta?... O simplă mișcare, o apăsare ușoară pe trăgaci și totul ar fi încetat... Oglinda iazului s'ar fi spart în mii de bucățele tremurătoare, peștii ar fi pierit îngroziți în adâncuri, sălciile s'ar fi cutremurat din rădăcini, și găinușa mea atât de elegantă și fină, ar fi plutit moartă, fără acel joc isteț al mișcărilor ei, cu aripioarele întinse, ca un ghemotoc inert în voia apelor...

Ce dureros de trist!... Cum adesea patima ne face să distrugem frumosul și să răspândim moartea hi-doasă...

Nu! Pentru nimic în lume n'ași strica sublimul acestor clipe, pentru nimic în lume n'ași trage în gingașa mea găinușe...

Mă ridicai, îmi luai pușca de jos și mă îndreptai spre conac. Ceața se'ndesea din ce în ce, iar umezeala și frigul deveneau tot mai mari. Amurgul trist de toamnă își întindea a lene valul mohorât... Grăbii să ajung mai repede, și ajunsei tocmai bine la aprinsul lămpilor....

Amintiri din vânătorile mele la animale mari, în munții Vâlcei, Neamț și Bacău.

de Ernest Gheorghiu
Inginer, Inspector silvic.

O vânătoare de urși sub Ceahlău.

Eram șef de ocol la Piatra-Neamț pe la 1890 și aveam în administrație toți munții ce-și întind coamele pletoase dela Piatra și până la Hangu, ajungând până în țara ungurească. Păduri seculare de fag și brad, codri mari, nesfârșiți se țineau lanț pe valea Tarcăului și pe Buhalnița, acolo unde se află uriașul munte Ceahlău, înconjurat de codri imenși de brad, cu desimi și cu tainițe nepătrunse, întunecoase și prăpăstioase, cari în acele timpuri erau locuite de tot felul de jivine mari: urși, mistreți, cerbi etc.

Cu prilejul unei lucrări silvice ajunsei și sub Ceahlău, pe Buhalnița, la Isvorul Alb și pe alte văi mai întunecoase, toate acoperite numai cu codri bătrâni de molift, de unde abea puteai zări din când în când soarele sau albastrul cerului ca printr'o spărtură. Acolo am văzut sute de brazii cari aveau coaja răcâită, sdrelită și ruptă până la înălțimea de 1 metru. Nedumerit întrebai pădurarii de cauza acestui fapt, iar aceștia îmi spuseră că urșii sunt de vină, deoarece ei rup scoarța brazilor ca să sugă mătza lor, care le place foarte mult. Tot pădurarii îmi povestiră că pe aci au urșii bârloagele lor unde se adăpostesc pe timp de iarnă, când e zăpada mare. Lucrul părându-mi-se interesant, am vrut să mă încredințez personal de prezența urșilor în locurile acelea, ceea ce am putut să constat din urmele și din bălăgile găsite peste tot.

Pozițiile acestea erau niște locuri ideale pentru vânătoarea la dihanii mari, și nu mult după aceea, reîntorcându-mă la Piatra, hotărâi să dau un asalt împreună cu alți câțiva prieteni vânători.

Era toamna, cam pe la începutul lui Octombrie. Nu căzuse încă brumă și nu se răriseră codrii, așa că eram sigur să găsesc vânatul care mă atrăgea.

Pornirăm din Piatra pe un timp cam rău, căci se lăsase o pâclă deasă și burnița puțin; dar ce are aface, atâta lucru nu poate împiedica pe vânător, iar noi, arși de dorul patimei, nici nu băgam măcar de seamă, căci eram cu toții tineri și voinici.

Pregătiți bine cu de ale gurei și îmbrăcați de iarnă, —căci era un frig pătrunzător —, plecarăm deadreptul la Buhalnița unde furăm găzduiți de un arendaș al statului, fost în tinerețe și dânsul vânător și care se lăsase de vânat din cauza unei întâmplări nenorocite la o vânătoare de urși.

Primiți cu multă bunăvoință și dragoste vânătoarească, ne simțeam în această casă ca și la noi, căci gazda era una din familiile cunoscute pentru ospitalitatea sa și apoi îi cunoșteam și pe toți ai casei

foarte bine, deoarece ca șef de ocol aveam de multe ori afaceri de serviciu la acea moșie.

Acolo găsii câțiva pădurari veniți din ordin la raport, și dintr'inșii vr'o doi erau vânători ade-vărați, tipul plăeșului de munte vestit, cântat așa de frumos de bardul Alexandri, cari zice în minunatele sale versuri din „*Dumbrava Roșie*“.

„*Ciolpan dela Ciolpană, un uriaș de munte,
Ce intră prin bârloage și urșii prinde vii,
Aduce după dânsul mulți vânători de frunte,
Crescuți pe plaiuri 'nalte, deprinși cu vijelii...*“

Mă dădui în vorbă cu ei despre urși, întrebându-i dacă au urmărit jivinele, precum dădusem poruncă, și ce au găsit? Era nădejde să facem ceva, sau nu?

Moș Păscaru, un pușcaș îmbătrânit prin codri, care în viața lui de vânător tocuse multe jivine mari, îmi răspunse: „Să trăiți Domnule *Ininger*, am căutat boalele de urși prin toate locurile cunoscute de mine, pe unde știam că se țin dihanii. Am dat cu *ficioru* meu de o mulțime de urme; dar una era grozav de mare, căci avea o palmă și patru palmace și niște ghiare ca niște cângi. Ne clănțaneau dinții de frică, fiindcă n'aveam puscile încărcate pentru așa ceva. Să mă bată Dumnezeu, Domnule Șef, de nu spun *adivărul*; mare boală trebuie să chie, *ira...*, *sărăcan de mine*, vai de pielea celui pe care l'ar înșăca—, l'ar face learcă într'o clipeală. Dar să vă spun, Domnule Șef, că mare nădejde pun pe Isvorul Verde unde ați văzut Dv. cum boalele de urși ne-au stricat mii de brazii, răcâindu-i la rădăcină. Acolo stau și colțații cei mari singurateci, că mare întunecime mai este!“

Noi ascultam cu toții cu mare drag și bucurie vestea bună, adusă de moș Păscaru și făceam mult haz de felul cum talmăcea el de frumos lucrurile vânătoarești, povestindu-le așa de bine. Dar când veni vorba de vreme, moș Păscaru începu să se scarpine în cap și-mi spuse: „*Cuconașilor!* Să nu vă pese de ploaie sau de vânt când mergeți la vânat de munte. *Adicătelea*, numai pe vreme bună se face treabă? Eu zău, să nu zic într'un ceas rău, mai de multe ori am mers cu folos pe vreme întunecoasă, decât pe vreme limpede. Afurisitul de urs umblă atunci mai bine și la copoi, căci lasă mirosna mai tare și cânele îl poate urmări mai vajnic.

Dar mă rog, Domnule *Ininger*, ca mâne de cu noapte, — când va răsare *lucașoru* cu două sulii pe cer, — să fiți gata, căci e departe și trebuie să facem cale grea, prin bolovani și pâraie neumblate

și fără colnice. Ș'apoi ziua-i scurtă și drumu-i lung și greu..."

„Bine, moș Păscaru! Ne vom scula cu noaptea în cap, căci doar pentru asta am venit. Și să fie totul gata.“ Apoi concediai pe pădurari, fiindcă se înserase, și după o masă copioasă și încărcată cu toate bunățile, mai stăturăm de vorbă povestind despre urși și despre alte întâmplări vânătoarești. După aceea ne culcarăm și adormirăm bine, așa cum se doarme la tinerețe, visând tot felul de dihanii.

Des de dimineață sărirăm cu toții în picioare la semnalul lui moș Păscaru, care venise și buciuna din corn deșteptarea, în curtea conacului. Repede ne pregătirăm de plecare, după ce luarăm mai întâi câte o cană de cafea cu lapte. Mai era vr'un ceas până'n ziuă, când pornirăm cu toții, bățiași, pușcași și copoi. Vânătorii erau toți călări, pe niște cai mici de munte, care sunt obișnuiți cu locurile rele și stâncoase ale muntelui.

După o cale de două ceasuri, pe colnice strâmte și răsucite, când urcând la deal, când scoborând la vale, dădu Dumnezeu să ajungem cu chiu, cu vai la punctul hotărât.

Moș Păscaru chemă roată toți bățiașii, cărora le făcu școală cum trebuie să bată, unde să dea drumul căinilor etc., ținându-le cam următoarea cuvântare: „*Măi copchiii tatii*, mergeți pe tăcute până la fundu văii Isvorului Verde; urcați coastele în stânga și la dreapta, pe sub stânca mare, și când sunteți gata înșirați dați drumul căpăilor, începând și voi cu gura mare, așa ca să clocotească munții și să vâre în draci lighioanele. *Amu* puteți porni cu Dumnezeu și țineți minte ce v'am grăit, ca la pornirea goanei să trageți câte un foc de pistol, la comandă, toți, ca să trosnească văile. Și pe urmă, Maica lui Dumnezeu, când auziți foc în linia pușcașilor, să mai trageți un rând de pistoale, ca să nu-i vie chef dihaniei să se întoarcă printre gonaci, cum are obiceiul. Dar să nu zăboviți mult și să veniți la rezezeală spre noi.“

Plecară gonacii, nu mulți la număr ci numai vr'o 12, dar toți unul și unul și cunoscători ai locurilor acelora așa de înfundate și rătăcite, din creerul munților. Noi pușcașii o luarăm la dreapta și ne înșirarăm prin țitiitorile unde ne puse moș Păscaru, care spunea fiecăruia să nu-i fie frică, ci să lase jivina să se apropie la 10 pași, să ochească bine la cap sau la spata dinainte și să tragă ca la iepuri. „*Helbetim* am nădejde în *puștele 'mnevoastră*, coconașilor, căci *sânt Lifoșe* și bat grozav.“

În fine începu și băția. În depărtare, ca la un km. și jumătate, răsuna valea de gura gonacilor. O salvă de focuri în linia lor făcu să clocotească munții în mii de ecouri, iar noi așteptam fiecare norocul cu înfrigurare. Nu trecu mult timp după începerea goanei

și se auzi lătratul copoilor, cam la jumătatea coastei din stânga, unde aveam eu o țitiitoare bună. Mânau copoii, de se rupea pământul și era o muzică de neuitat! Mai trecu puțin și auzii în dreapta mea un trosnet de pușcă înfundat. Inima'mi svâcnea cu putere și holbam ochii în toate părțile, spre locul unde se auzise focul de pușcă...; însă nu văzui nimic.

Dar pe când aproape îmi luasem nădejdea, zării cam la 50 de pași o namilă neagră și sburlită cu clăbuci la bot, care venea gâfâind ca o mașină.

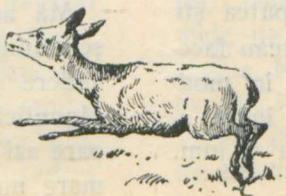
Era ursul cel mare, de care ne vorbise moș Păscaru că are laba de o palmă și patru palmace, și venea rănit dela vânătorul vecin, care, de groază uitase toate bunele povețe ale lui moș Păscaru. Și avea dreptate bietul meu prieten, căci nu mai văzuse urs în pădure, și apoi într'adevăr că era grozav de mare și negru, ca un bivoli sălbatec. Răgea namila de se cutremura codrul, dar eu nu eram la primul meu urs și aveam mare încredere în pușca ce țineam în mână, care era un drilîng comandat la o mare fabrică și cu care avusesem multe izbânzi vânătoarești. Ochii la cap, căci îmi venea drept în față, și la 10—15 pași cel mult aprinsei focul. Codrii bubură prelung și văzui pe *moș Martin*, care venea iute, rostogolindu-se grămadă peste cap. Apoi scoase un muget năprasnic și se ridică puțin. Eu însă, nu-i dădui timp și îl pocnii la urechea dreaptă cu un glonte express din țeava de glonț a drillingului. Ursul nu mai făcu nici cârc, ci căzu din nou la pământ pentru a nu se mai ridica. În acest timp sosi și o parte din copoi, cari îl înhățară din toate părțile, iar eu abia i-am putut înlătura.

Mai stătui puțin liniștit, când auzii alte două focuri la stânga și apoi un al treilea foc la dreapta, mai spre culme. În urmă aflai că țărani împușcaseră doi căpriori.

După prima bătaie toată lumea se adună ca la prohod în jurul ursului, cătând prin blană urma ranei glonțului.

Nu pierdurăm însă mult timp, ci pornirăm mai sus, la a doua goană unde unul dintre prietenii mei mai ucise încă un căprior. Țărani trăsese și ei într'un mistreț solitar, care scăpă rănit ușor.

Seara ne întoarserăm la conac, cu ursul și cu celălalt vânat, dus pe pari de niște flăcăi voinici. Acolo furăm primiți cu bucurie mare și care mai de care căuta să mă felicite, parcă cine știe ce ispravă mare făcusem. După ce ne ospătarăm din belșug, căci aveam cu toții o poftă de mâncare grozavă, mai povestirăm din întâmplările drumului greu și despre mersul bățăilor. După ce am răs și am cheuit bine ne culcarăm, iar a doua zi ne întoarserăm cu alai la Piatra, unde era reședința ocolului.

Vânătorii noștri.

O vizită la Berhomet (Bucovina), la contele George Wassilko-Serecki

de Dr. I. Philipowicz-Cernăuți

COLO, unde Siretele se nasc din împreunarea a două pâraie și acolo unde el cu numeroșii săi afluenți secundari este înconjurat de Carpați, se află moșia vechei familii Wassilko-Serecki. La poalele munților, acolo unde se sfârșește valea Siretelui, se află curtea și satul Berhomet. Puține nume ca acestea trezesc

în sufletul vânătorului adevărat icoana celor mai grandioase coarne de cerb, a celor mai alese trofee ale unei vânători vechi, organizată excelent de ani întregi, cu multă dragoste, cunoștință și jertfă. Ca și în multe alte locuri, așa și aici războiul și-a desăvârșit opera sa de distrugere. Unde vor fi oare astăzi trofee multe, sutele de coarne de cerb și de căprioară? Unde sunt renumitele coarne cu 22 de ramuri, care la expoziția de vânătoare din Viena au obținut în 1910 premiul al doilea mondial? Decorează ele undeva în marea, largă Rusie perețele vre-unei case, sau sunt sfărâmate, nimicite, ca și multe alte lucruri ce nu au fost simpatice vremurilor noi? Ce n'a putut însă nimici războiul, este dragostea pentru vânat și pentru ocrotirea lui, de care e pătruns în acelaș grad proprietarul până la cel mai tânăr dintre păzitorii săi, în număr de 70.

Impresia ce o primești la o vânătoare organizată

acolo, spune tot, indiferent dacă s'a ucis mult sau puțin. Astfel, pentru mine a fost o mare bucurie, când pe la mijlocul lui Decembrie am fost invitat la o vânătoare de mistreți, la Berhomet, a cărei ospitalitate aveam să o gust pentru primă dată. Însoțit de câțiva membri ai familiei am ajuns seara acolo. Cu o amabilitate fermecătoare s'a discutat asupra zilei de mâine. Șansele nu erau din cele mai bune, fiindcă pe coastele din spre sud nu era zăpadă de loc, așa că nu se putea vedea urmele și astfel nu se putea ști unde se ține vânatul. Cu toate acestea se puteau face două goane în locul unde se țin mistreții în mod permanent. Intre timp sună telefonul. Aha, încep a sosi rapoartele. Totul e bine pregătit și la 9 jum. va fi toată societatea la fața locului.

Pe o vreme de vară, cu un soare admirabil plecăm la ora 8 dimineața. Drumul duce mai întâi prin sat, apoi șerpuieste dealungul Siretelui, printre dealuri în sus. Trebuie să mergem până în partea ocolului numit Lopușna. În decursul călătoriei mi se istorisesc reminiscențe de vânătoare din părțile ocolului prin care trecem. În fine, văd înaintea mea mai mulți oameni adunați, și ne aflăm la locul de destinație.

Cu salut vânătoresc se apropie de trăsură conductorul silvic al ocolului Lopușna și-și face raportul. Cu toate că lipsește zăpada, a putut stabili că în prima goană se află un cârd de mistreți, deasemenea și în a doua și a treia. Iau în privire societatea: 3 conductori silvici, 3 practicanți și 3 pădurari bătrâni; aceștia din urmă figuri tipice din regiunea aceea. Svelt, cu umerii puțin lăsați în jos, aduși ușor ceva înainte, puternic și vânos e hușanul. De sub sprâncenele stufoase strălucește ochiul lui ager și sincer, iar mustața lungă e răsucită în jos. Acești locuitori de munte sunt vânători înăscuți și mulți dintre dânșii braconieri din pasiune, neobosiți și tenaci, fiind în acelaș timp niște țintași excelenți. Vr'o 30 de hăitași, tot muncitori de pădure, încercați la vânătoare, se pun în mișcare. Vânătorii merg dealungul unui pârâu lateral, și de aici o iau la dreapta spre un parchet gol și luminos, unde avea să se facă prima goană. Bătrânul pădurar hușan se oprește deodată și ne

Contele George Wassilko (1906).

face semne, cu ochii înainte..... Incetșor trece pe lângă noi un cârd de cerboaiice; număr una-două-trei patru-cinci-șase-șapte, și în urma lor un cerbuleț de un an. Nu prea se grăbesc; se vede că din partea omului n'au suferit nici un rău. Postarea vânătorilor începe. Jos în râpă se așează un conductor silvic, apoi pușcașii, și mai sus iarăși un conductor și un pădurar. Un conductor, doi practicanți și doi pădurari se duc cu hăitașii.

Mă așez binișor pe o coastă. E atât de cald, că șed numai într'o giletică de lână. Înaintea mea am o vedere largă. Incerc ținta nedespărțitei mele arme Mannlicher-Schönauer 9,5 mm. — Cum va merge ea oare azi? Un mistreț ce fuge repede, la o distanță mai mare nu e o țintă ușoară. Pușcașii stau cam depăr-

tișor unul de altul. Nu știu dacă fiecare este ca mine, însă pe mine, înainte de a vâna, mă muncește gândul, dacă voi împușca bine sau rău. Deodată mi se pare că aud vreascuri trosnind în depărtare. Apoi iarăș nimic. Acum aud din nou ceva, dar mai aproape. Intr'adevăr, deasupra culmei dealului apare ceva suriu; deci nu e mistreț. Nu, sunt iarăși cerboaiice. Un cârd de cerbi tineri trece încet pe stânga, ochind meru, și o ciută bătrână cu un cerbuleț de un an după ea vine cu băgare de seamă spre mine, oprindu-se din când în când ascunsă după un butuc și ochind în toate părțile. Eu, stând în nemișcare mă delectez la vederea acestui vânat nobil, cu mișcările sale elegante. Dă Doamne, să ajungem iarăși timpurile de mai înainte, când la fiecare vânătoare în munții păduroși puteai să guști un astfel de tablou! Acum au ajuns lângă mine, tocmai în direcția de unde suflă vântul. Ca electricitate tresare deodată ciuta și îi văd ochii plini de spaimă, când simte mirosul de om într'o astfel de apropiere. O săritură puternică, cerbul o ia după dânsa, și într'o goană sălbatecă anima lele se depărtează cam la vr'o 100 de pași de bătae. Dar îndată se liniștesc, uitând prima lor spaimă și privesc cu mirare înapoi.

Acum ar fi timpul să apară mistreții, însă deocamdată nu se aude nimic. Vocile rare ale hăitașilor pătrund deja a urechea mea. Iată că la stânga, spre fundul văii, se aude o mișcare. Acolo e un mic desiș de molift.

Aud un fâșăit și un trosnet de vreascuri, și imediat după asta poc-poc-poc-poc, patru împușcături. Câteva minute în urmă iarăș un foc de armă și apoi iarăși unul, însă în direcție opusă, în sus, la dreapta. Acum apar hăitașii. Intr'o goană sălbatecă trece pe lângă mine, la o distanță în bătaia puștei, un cârd de cerbi. Ne adunăm și privim rezultatul care este o scroafă de trei ani și un gligan; ea a fost ucisă de conductor, iar el de un pădurar bătrân. În total au fost două cârduri (scroafe cu purcei) în bătae, cari au rupt-o la fugă parte în lături, parte îndărăt. Intr'adevăr, mistreții se lasă cu anevoe a fi goniți într'acolo, unde vrei să-i aduci. În schimb nu mai puțin de 30 de cerboaiice au fost în bătae. A doua goană se face într'o pădure deasă cu trunchiuri culcate de vânt și tufișuri. Pe la sfârșitul goanei cad 2 împușcături, departe, la stânga mea. Câteva căprioare trec pe lângă mine fără nici un semn de frică. Zâmbind voios mă uit în urma lor. Privind drept înaintea mea, zăresc o mișcare; o pată deschisă apare în cadrul

întunecat. E cumătra vulpe? Dar nu e ea, căci acum iese dintre vreascurile culcate de vânt un jder admirabil, mare și cu gâtul galben și întunecat. Un moment mă gândesc, dacă să trag sau nu. Dar la urma urmei de ce să nu trag? Un jder n'am împușcat încă până acuma! Trăseși așadar un foc cu arma mea de glonț, însă el o face la stânga și dispăre printre buturugi. Când apare din nou, cam la 40 de pași, ochesc bine; a doua detunătură răsună, apoi se văd numai petece și păr sburând pe sus. Desigur că blana trebuie să fie stricată de tot când e pătrunsă de un asemenea glonte. La sfârșitul bătaii văd însă că a plesnit numai spinarea, și printr'o cusătură se poate repara bine. Jderul e un exemplar bătaior la ochi de frumos, mare și de culoare închisă. Celelalte două împușcături au fost menite unui gligan, pe care l'a culcat Alexandru, fiul mai tânăr al proprietarului, care e inspector de vânătoare al județului Coțmani.

Goana de după dejun a trebuit să fie luată foarte lung, deoarece nu se putea ști pe unde sunt mistreții. Și astfel se făcu că mistreții n'au ajuns la noi, ci au scăpat înapoi printre hăitași. Dar în schimb, s'au văzut din nou 14 ciute și doi cerbi mari pe teren.

Vânătoarea s'a terminat, căci la munte o goană durează mult. În drum spre casă ne mai abăturăm pentru câteva minute pe la conductorul silvic, la un ceai. Apoi ne luăm rămas bun de la

bravul personal silvic al d-lui conte, și într'un trap grăbit caii ne duseră spre casă.

Seara, după cină, sbârnâe poveștile de vânătoare încoace și încolo, iar eu profit de ocazie spre a mă informa cât mai bine despre Berhomet.

Familia Wassilko își trage origina, după cum e documentat, dela familia Cazacu (Casacescu), care deja în anul 1428 sub Alexandru cel Bun era în posesiunea întregii regiuni dela izvoarele râului Siret până departe în spre șes, cuprinzând coloniile Berhomet, Lucavăț, Pancăuți și Stănești. Cazacul-Lucavețchi (numit astfel după moșie) avea doi fii, Vasile și Costachi. Dela primul familia și moșia își trage origina numelui de astăzi „Wassilko“, pe când familia lui Costachi a emigrat, viețuind mai departe sub numele de Cheșco, dela care familie își trage origina regina Natalia a Serbiei. Doi frați Lucavețchi s'au excelat în armata regelui Sobieski cu ocazia liberării Vienei de Turci într'atâta, că fură ridicați la rangul de nobili polonezi. Moșia de astăzi cuprinde 25.000

Păzitori „huțani“ din Berhomet (Bucovina).

ha, în cea mai mare parte pădure. Aceasta se administrează și supraveghează de 1 administrator (inginer silvic), 5 conductori silvici și 65 subforestieri, brigadiieri și pădurari.

Registrul vânatului, care dela anul 1849 încoace cuprinde tot ce s'a vânat, precum și tot ce s'a observat relativ la vânătoare, este de cel mai mare interes, fiind și un document de vânătoare care cu greu își găsește undeva asemănare. El ne arată că cerbii au apărut la Berhomet abia în anul 1848. Mai înainte nu erau decât căprioare și găina mică de munte, care, ca și pretutindeni în Bucovina, a dispărut cam de 40 de ani. Pentru că la început erau atât de puțini cerbi, ei se vâneau numai cu copoi, mai târziu însă și la bătae. Abia dela anul 1891 încoace a început să se practice și vânătoarea la boncănit. Cel mai mare număr de cerbi a existat prin anul 1909, când contingentul cerbilor din Berhomet a atins aproximativ numărul

de 500 de capete. Cerboaițele se înmulțiră atât de tare, încât a trebuit să se ordone uciderea a 100 de capete. Această ucidere a trebuit însă să fie oprită, deoarece se ivi o epidemie, viermele pulmonar, din cauza căruia pieriră aproape 60 de capete. Aci vedem cât de stricătoare este ocrotirea peste măsură și cum intervine natura, regulând proporția vânatului în legătură cu terenul. În timpul războiului s'au dat aci lupte întregi contra sărmanului vâ-

nat. Cu mii de soldați cutreeră rușii pădurile și cam 200 cerbi au fost uciși. Prin ocrotire intensivă numărul lor s'a ridicat iarăși la 100—150 de capete. În curte se aflau înainte de războiu adunate toate coarnele obținute dela anul 1848 încoace. Acum a rămas numai un rest minimal. Totuși fotografii, din fericire scăpate de nimicire, ne arată coarne de mărimi și dimensiuni extraordinare. Cele mai mari sunt coarnele amintite deja mai sus cu 22 ramuri, care au fost obținute dela un cerb, împușcat în anul 1897 de către contele Ștefan Wassilko, fratele proprietarului. Acestea au obținut premiul al doilea mondial la expoziția din Viena în anul 1910 și aveau următoarele dimensiuni:

Lungimea 112/117, lățimea 129, grosimea 18/19, greutatea 11 kg. în stare proaspătă și 9 kg. în stare uscată.

După cum se constată din registrul de vânătoare, numărul cel mai mare de cerbi împușcați într'un an a fost 21, iar cel mai greu cerb fără intestine a cân-

tărit 238 kgr. Numărul cel mai mare de căprioare a fost de asemenea 500, pe când astăzi el atinge abia 100 de capete, deoarece rușii și lupii le-au decimat în decursul războiului și în epoca imediat următoare lui. Calitatea cornițelor de căprioară este în mediu foarte bună, iar greutatea corpului este puțin mai mică ca la șes (cel mult 26 kgr.). Mistreții s'au înmulțit foarte mult și fac pe alocuri stricăciuni mari. Cel mai greu mistreț ucis a cântărit fără intestine în Februarie 150 kgr.

Cocoșul de munte se ține numai în partea de sus a ocolului, la Șipote, unde se adună în fiecare an primăvara pe timpul bății într'un număr cam de 12 bucăți.

Înainte de războiu exista pe moșie și o fazanerie.

Vânatul mic este de asemenea bine reprezentat în părțile păduroase limitate cu câmpiile. Îndeosebi sunt de amintit vânătorile cu hăitași la sitari, însă numai

toamna. Cel mai mare număr ce s'a împușcat de 4 pușcași într'o zi a fost de 330 de sitari. Afară de aceasta trăește pe acolo într'un număr destul de mare și ierunca.

Mulți păstrăvi populează Siretul și pâraiele sale afluate.

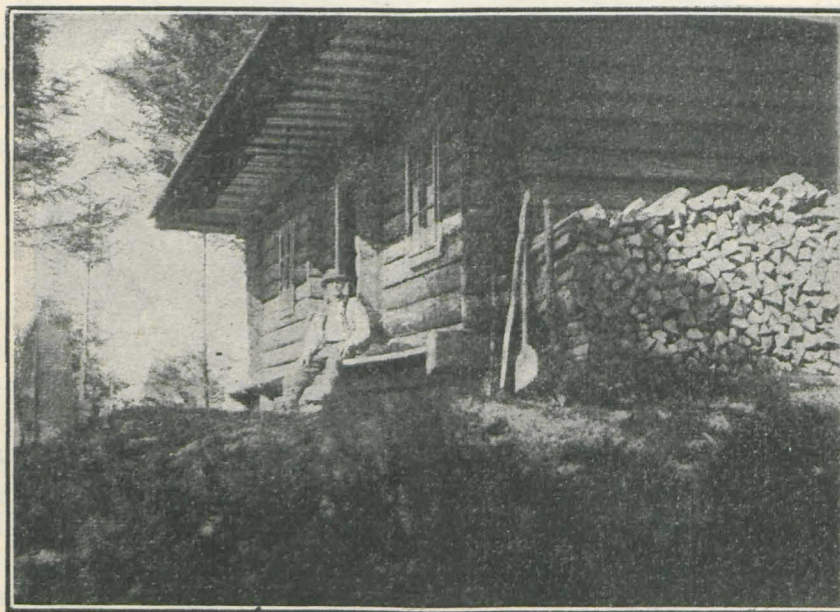
Și fiare răpitoare se află în număr mare, iar răpunerea lor anuală este foarte variabilă. Ursul se găsește rar și numai trecător. În total au fost uciși patru. În schimb însă lupul este aici din vremuri vechi acasă. Un rezultat, de sigur unic în felul său, a

dat o hăituială din iarna anului 1874, în care într'o singură zi au fost uciși toți lupii înconjurați, în număr de nouă. Acest grozav dușman al vânatului este combătut cu toate mijloacele: vânători, gropi pe la trecători, otravă și capcane, din care cauză de vr'o doi ani numărul lui a scăzut foarte mult.

Cea mai frumoasă fiară răpitoare europeană, râsul, de speța leopardului, este aici oaspe regulat. El se prinde în capcane sau se otrăvește întâmplător, sau se ucide la vânătorile cu hăitași. Acum vre-o 2 ani s'au găsit rămășițele unui cerb de un an, care după cum se credea era sfârticat de lupi. Aceste rămășițe au fost otrăvite, iar a doua zi zăcea moartă alături o râsoaică cu 2 pui, ceea ce dovedește că râsul este în stare să atace și cerbi mai tinerei, fapt pe care mulți nu voesc să-l creadă.

Vulpea și jderul se găsesc foarte des. Mai jos voi aduce date statistice interesante, luate din registrul de vânătoare.

De cel mai mare interes a fost pentru mine să

Casa de vânătoare dela Spahin, pe teritoriul Berhomet.

aud din gura contelui George Wassilko Serecki,—care actualmente este vice-președintele Senatului și președintele de onoare a *Societății pentru ocrotirea vânatului din Bucovina*, — minunatele și imensele sale experiențe de vânătoare. Cu drept se poate spune că foarte puțini vânători sunt acei cari se pot asemăna cu contele George Wassilko, cu privire la experiențe de vânătoare, ocrotirea vânatului și tehnica armelor și a trofeelor.

Astăzi, proprietarul dela Berhomet este în etate de 61 de ani și este vânător activ de mai bine de 40 de ani, care a vânat cele mai diferite specii de vânat și în diferite regiuni. Judecata lui s'a limpezit după atâta vreme atât de mult, încât ea se poate aprecia ca fiind absolut hotărâtoare. La o astfel de conversație poți într'adevăr profita foarte mult. Ar ocupa prea mult loc, dacă aș voi să istorisesc numai o parte din interesantele lui rezultate vânătoarești. Trebuie deci să mă mărginesc la cele mai interesante. Contele George Wassilko a împușcat anul trecut al șazecilea cerb. Dintre aceștia, doi au fost cu 16 ramuri, 10 cu 14 ramuri, iar restul cu 12, 10 și 8 ramuri, având în general coarne bune și în parte chiar capitale. Cele mai grele coarne au cântărit 8 jum. kgr., iar cel mai greu cerb, fără intestine, 212 kgr.

A vânat și o capră neagră, în munții Făgărașului.

Căprioare a împușcat vr'o 50 și cam tot atâția mistreți.

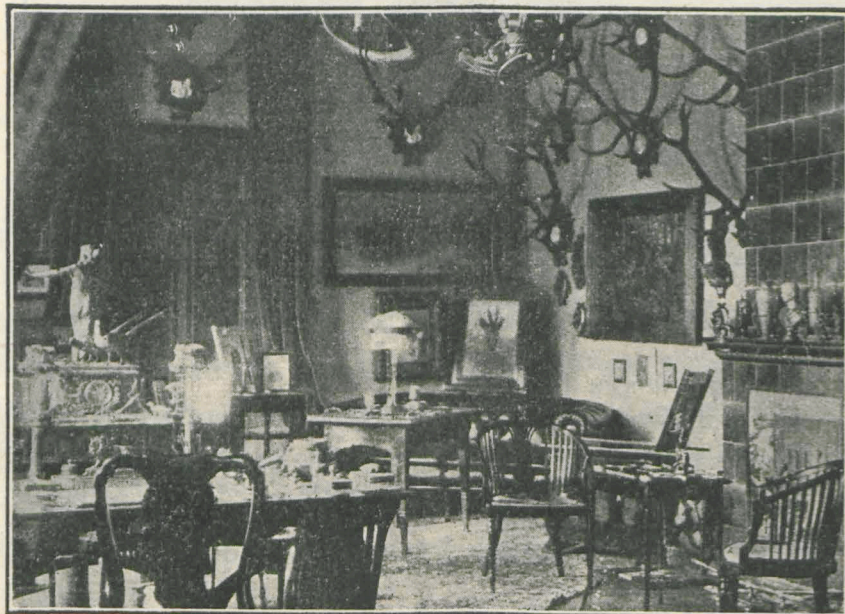
La o interesantă vânătoare de mistreți a luat parte contele Wassilko ca oaspe al d-lui Dreher, la moșia Brunow din Moravia. În 3 zile el a împușcat 16 mistreți, și dintre aceștia 5 dintr'un singur cârd cu 5 împușcături, trase una după alta dintr'o carabină Mauser de 9'3 mm. Zece pușcași au ucis atunci 180 de mistreți. Tot la Dreher a avut loc încă o asemenea măestrie la o vânătoare de ciute, la care dintr'un cârd de 15 capete au fost culcate 5 ciute cu 5 focuri. La acelaș proprietar, pe moșiile Schwechat lângă Viena, Mannwarth și Chrotowitz în Moravia, au avut loc vânători de câmp, la cari s'au împușcat într'o singură zi până la 2000 de iepuri și 600 de fazani. Cel mai remarcabil rezultat obținut la vânătorile contelui Wassilko a fost de 180 iepuri și 60 de fazani într'o singură zi. Potârnică dânsul a împușcat 160 într'o zi, la vânătorile contelui Hans Palffy și a principelui Engelbert Auersperg în Boemia, unde în 2 zile au fost împușcate 4000.

Rezultatul obținut de contele Wassilko la vânătorile de fiare răpitoare este de 3 lupi, printre cari o dubletă și înșfârșit a mai ucis 2 mâțe sălbatice și o mulțime de vulpi.

De amintit mai sunt 4 dropii, pe cari le-a împușcat în Basarabia.

Și acum vin armele. Ca prima voi menționa o armă veche Lefaucheu cu două țevi, dela firma Lebeda din Praga, apoi urmează cronologic: un express dublu, calibru 500, cu cartușe lungi, dela pe vremuri renumita firmă Kirner din Budapesta; un Mannlicher cu o țevă de 8 mm., cu cartușe explosive, de asemenea dela Kirner. Urmează apoi un Mauser de 8 mm. dela Sauer din Suhl, un Mannlicher-Schönauer de 9 mm. dela Nowotny din Praga, apoi un Mauser 9,3 de asemenea dela Nowotny, pentru 4 gr. pulbere fără fum și pentru glonte Florstedt în greutate de 15 gr., care are un enorm Stopping-power. Găsesc

mai departe o pușcă Doppel-Bock dela Beer din Suhl, cal. 8 mm., cu 5 gr. pulbere fără fum și 10 gr. glonte S, care are o viteză inițială de 1000 s/m. La căprioare s'a întrebuintat la început o Bock-flinte cal. 450, cumpărată dela Kirner, apoi o Nowotny Bock-Büchsfinte și o armă Mannlicher-Schönauer de 6,5 mm., fabricată de asemenea la Nowotny. Astăzi contele Wassilko întrebuintează ca armă de glonț un Mannlicher-Schönauer de 9,5 mm., cu lunetă Voigtländer Scho-

Vedere diu interiorul castelului Berhomet, care a ars în timpul războiului.

par B, pe care a cumpărat'o dela firma Springer din Viena. Toate aceste arme au fost construite după indicațiile date de dânsul cu privire la viza armei, pat, etc. Ca puști de alică am văzut acolo: o pușcă cu cocoase cal. 12 dela Springer, una cu cocoase cal. 12 dela Kirner, cu țevi schimbătoare pentru Büchs-Flinte, o armă originală W. W. Greener-Birmingham cal. 12, o pușcă Imperial-Modell cu coroană și 2 arme de porumbei pentru vânătorile din occident cal. 16, dintre cari una adusă dela Springer și cealaltă dela Kaletzky din Viena. Înșfârșit s'a mai cumpărat în timpul din urmă încă o armă Greener cal. 16.

Foarte interesant este registrul de vânătoare, mai ales că el e unicul document existent cu privire la referințele vânatului din Bucovina, dela anul 1849 încoace. În el am găsit date foarte interesante.

În general se confirmă ceea ce am spus mai înainte, anume că numărul cerbilor se află în creștere continuă, pe când numărul căprioarelor — natural că nu-

mai relativ — crește puțin, cu toată ocrotirea. Faptul din urmă e greu de constatat, fiindcă în timpurile vechi se vâna mult cu copoi, neținându-se seamă de deosebirea de gen și de etate a căprioarelor. În schimb însă se poate constata în mod precis că mistreții se înmulțesc. Numărul lupilor și al vulpilor scade.

Cerbi, (inclusiv ciutele, cari din motivul de a se regula raportul dintre sexe, au trebuit să fie uneori împușcate, în interesul conservării unei spețe puternice), s'au vânat dela 1849 încoace în total 538, printre cari nu numărăm cei vr'o 200 de cerbi uciși în timpul războiului. Deosebit de binecuvântat a fost anul 1897. În acest an s'au vânat: 2 cerbi cu 22 de ramuri, unul cu 13 ramuri, unul cu 16, patru cu 12, cinci cu 10, unul cu 6, un cerbuleț de 1 an și o ciută. În anul 1899, deci cu 2 ani mai târziu s'au împușcat patru

cerbi cu 14 ramuri, doi cu 12 ramuri, doi cu 10, doi cu 8, unul cu 6 și o ciută. Cel mai frumos rezultat vânătorească a fost deținut în anul 1902, când s'au vânat 31 de cerbi, printre cari unul cu 16 ramuri, patru cu 14 ramuri, doi cu 12, iar restul erau cerbi mai tineri, resp. din aceia cari din cauza conformației rele a coarnelor au trebuit să fie împușcați.

Cel mai mare număr de căprioare vânat într'un an, a fost de 31, și au fost împușcate în anii 1894

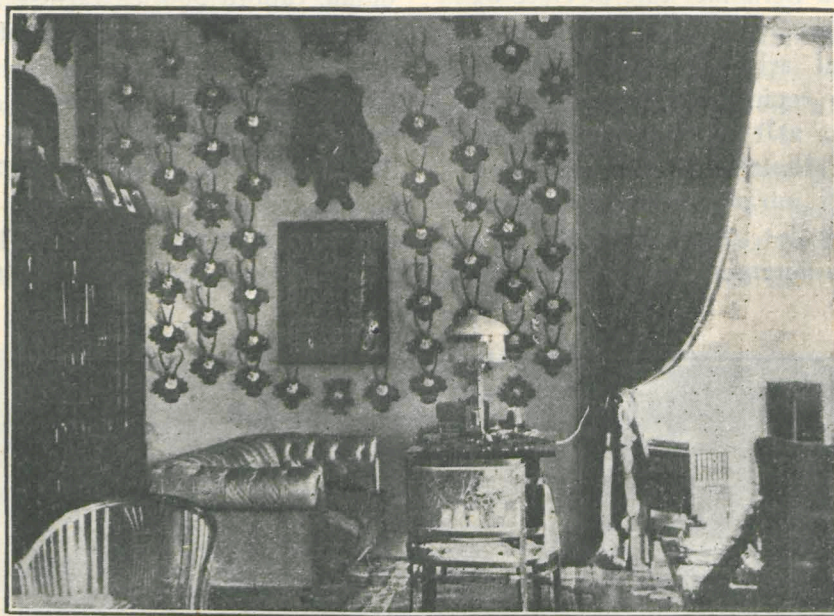
și 1853; apoi vine anul 1902, când au fost împușcați 26 de țapi. Mistreții urmează cu numărul cel mai mare de 20, în anul 1924.

Acum vin fiarele răpitoare. Cei mai mulți lupi, 14 la număr, au fost nimiciți în 1875.

În anul 1852, ca o raritate mare, a fost împușcat un lup negru, care se află acum în muzeul Curții Imperiale din Viena. Cei mai mulți râși, 7 la număr,

s'au ucis în 1890, iar cele mai multe vulpi, în total 40, s'au împușcat în anul 1903. Jderi s'au vânat 45, în anul 1899. Pe lângă aceste răpitoare mai găsim și mâțe sălbatice, vidre, lutre, dihuri, bur-suci, nevăstuici, câini și pisici de casă vagabonde, veverițe, ulii, corbi, coțofene și gaițe.

Și acum, pentru a arăta modul cum trebuie să fie administrat un teritoriu de vânătorească model, reproduc aci ultima statistică din anul 1924, care merită să fie pusă în ramă de aur.

Vedere din interiorul castelului Berhomet, care a ars în timpul războiului.

a) Vânat folositor:

Cerbi 4, căpriori 2, mistreți 20, iepuri 91, cocoși sălbatice 2, ierunci 22, rațe 12, sitari 69.

b) Vânat stricător:

Lupi 2, râși 5, vulpi 21, pisici sălbatice 2, jderi 4, dihuri 6, nurci 1, veverițe 56, câini și pisici vagabonde 482, ulii și șoimi 73, corbi și coțofene 1478, gaițe 69.

Prezentarea stemei „Uniunei” M. S. Regelui

Din cauza diferitelor evenimente petrecute în timpul verei, precum a fost boala M. S. Regelui și absența M. Sale în străinătate, nu s'a putut înmâna stema „Uniunei” înaltului ei Protector, M. S. Regelui, decât acum în urmă.

În ziua de Luni 30 Noembrie a. c., M. S. Regele a primit la Palatul Regal delegațiunea Consiliului „Uniunei” compusă din D-nii Dinu R. Goleșcu, președinte de onoare, Antoniu Mocșonyi, președinte, Nicolae Racottă, vice-președinte și C. G. Alexianu, secretar-general, care au prezentat Suveranului

stema „Uniunei” într'o frumoasă cutiuță de marochin verde cu insignele regale în aur.

M. S. Regele a mulțumit călduros delegațiunii, exprimându-și deosebita satisfacție pentru frumoasa concepție și execuție a stemei, pe care a declarat că o va purta la toate vânătoreștile. Apoi s'a întreținut în mod cordial cu fie-care în parte, interesându-se de aproape de mersul „Uniunei” și a treburilor vânătorești în țară. Audiența a luat sfârșit la orele 4 jum. d. a.

Vânătoarea Regală din Timișoara

In ziua de 2 și 3 ale lunii Decembrie s'a ținut o vânătoare regală la Cassa-Verde-Timișoara la care au participat: M. Sa Regele, M. Sa Regele Greciei, asistați de D-l Antoniu Mocsonyi, maestrul vânătoarelor regale.

Au fost invitați D-nii Poklevski ministrul Rusiei, Nagel ministrul Olandei, Thiery atașatul militar francez, Moravski, atașatul militar polonez, Dinu Brătianu, Principele Jean Calimachi, Gh. Nedici Consilier la Curtea de Casație, General Manu, profesor universitar Dr. E. Juvara, Dr. I. Bejan.

Vânătoarea a fost aranjată de D-l N. Săulescu, directorul vânătoarei.

La această vânătoare, s'a împușcat aproape 400 epuri, 5 mistreți, 9 vulpi, 1 pisică sălbatecă și 38 fazani.

De sigur că acest număr neînsemnat de fazani a sur-

prins în mod neplăcut pe toată lumea, dat fiind că vânătoarea fusese anunțată „specială pentru fazani”, ba unii invitați sosiseră chiar cu o pereche de puști.

■ ■ ■

Vânătoarea Regală de la Segarcea

In ziua de 12 Decembrie 1925 a avut loc o vânătoare regală pe domeniul de la Segarcea. Au luat parte afară de M. S. Regele și Regele George al Greciei, Domnii: Sir Herb. Deering, ministru al Angliei, Col. Buttler, atașat militar, Antoniu Mocsonyi, Col. Ilasievici, Codin Crăsnaru, Gr. Grecianu, Ata Constantinescu, Lt.-Col. Cozliniski și General Baliff.

Au căzut 140 de iepuri și un lup, prins între focurile președintelui nostru D-l A. Mocsonyi și Ata Constantinescu.

AVIZ

pentru membrii „UNIUNEI“

Numărul viitor, pe Ianuarie 1926, va fi expediat membrilor noștri „CONTRA RAMBURS“, așa cum s'a făcut și pentru anul 1925. Membrii „Uniunei“, au putut aprecia în trecut ușurința cu care s'au pus în curent cu plățile, prin acest sistem de expediție, și ne vor fi recunoscători pentru acest efort al administrației noastre. Suma cu care va fi grevat rambursul fiecărui membru, va consta din restanțele sale eventuale de plată față de „Uniune“, plus cotizația pe 1926, care este, conform noii modificări a statutelor, de Lei 300, în care intră și abonamentul revistei.

OFICIALE-COMUNICĂRI

Prin deciziunea D-lui Ministru al Agriculturii și Domeniilor cu No. 384/926, s'a aprobat prelungirea valabilității permiselor de vânătoare, port armă și câini, liberate în anul 1925, până la 1 Februarie 1926.

* * *

Pentru d-nii vânători.

Dacă dorim a înălța vânătoarea la rangul ce i se cuvine, e de datoria noastră a vânătorilor din toate unghiurile țării, să luptăm pentru înfăptuirea acestui ideal.

O reală înțelegere a vânătoarei, care de multe ori e considerată ca simplu sport, pe lângă desăvârșirea culturii și educației vânătoarești, credem că ar fi un început bun. Inșă trebuie să recunoaștem că pentru mulți, lectura vânătoarească e plictisitoare, în afară că mai cere și timp. De aici, a pornit ideea înființării unui muzeu de vânătoare, care în mod intuitiv oferă tuturor un bogat studiu cinegetic

Inșă Statul, împovărat cu multe alte sarcini mai urgente, nu poate da fondul necesar înființării muzeului nostru și de aceea, dar mai ales pentru că e mult mai ușor de cum credem, apelăm la bunăvoința tuturor d-nilor vânători de a contribui în măsura posibilității, cu surplusul de vânat distrus, de orice speță ar fi (blăni de vânat util, animale și păsări răpitoare, etc.) și care pentru vânător n'ar prezenta prea mare valoare.

Deasemeni sunt bine veniți și banii. —

Materialul pentru muzeu se va trimite pe adresa d-lui Consilier Nedici, Piața Principesa Maria No. 1, iar banii la Banca Franco-Română, București. —

În «Revista Vânătorilor» e deschisă rubrica pentru publicarea numelor donatorilor.

Vom ține deschisă rubrica pentru publicarea donatorilor muzeului de vânătoare.

D-l N. Racottă.

D-l I. Medianu

1 Heliactus albicilla,

1 Falco Sub-buteo (șoim păsărar).

1 Codalb.

2 Falco-Tinnunculus (vânturel

1 Aquila minuta.

roșu

- 1 Astur-Palumbarius cu 3 pui și un cuib.
 2 Cucuvelele Strix-Noctua
 2 Bufnițe Strix-Otus.
 1 Stârc.
 1 Perius-Apivorus (busard de vespii)
 1 Circus-Palidus (erete de câmp)
 1 Astur-nisus (uliu mic de vrăbii; cobăt)
 2 Astur-nisus.

Di Prof. Dr. E. Juvara

- 1 Șoim roșu (falco-subbuteo)

Di Anton Vimmer

- 1 Aquila minuta (Arhibuteo lagopus)

Di Șt. Șendrea

- 1 Arhibuteo lagopus.

Di Profesor Linția din Timișoara.

- 1 Larus ridibundus.

- 2 Sterna fluviatilis.
 1 Larus argentatus
 1 Ardea nyceticorosa
 1 Aythia nyroca
 1 Ardeola ralloidesa
 1 Podiceps fluviatilis
 3 phalaerocorax (Carbo)

Di Moravski, atașatul militar al Poloniei.

- 1 astur palumbarius
 3 șopârlitari (buteo-vulgaris)

Di Antoniu Mocsonyi

- 1 șoim pitic (Falco acaalom)
 2 șoricari (buteo vulgaris)
 1 pisic sălbatec.

Di Gh. Nedici.

- 3 cerbi
 8 țapi de căprioară
 3 lupi.

- 10 vulpi
 2 pui de vulpe
 4 viezuri
 1 mistreț
 6 epuri
 1 putorius lutreola
 2 pisici sălbateci
 15 stârci diferiți.
 8 prigorii.
 2 fazani
 1 astur palumbarius
 7 păsări răpitoare diferite

Di Dinu Brătianu

- 3 buteo vulgaris

Di Iliescu, subdirectorul vânătoarei

- 1 buteo vulgaris.
 1 ardea purpura
 6 ciori.

Au contribuit cu bani.

- Di Prof. Dr. E. Juvara 1000 lei
 Di Vlad Isidor, inspector de vânătoare, a colectat 1400 lei dela D-nii : Societatea vânătorilor din Mercurea-Ciuc 500
 Balogh Géza, Mercurea-Ciuc 200
 Bartha Ion, sub-inspector vân. Mercurea-Ciuc . . . 100
 Kovacs Iuliu, paznic pub. 100
 Vlad Isidor 500
 Au mai trimis domnii : E. Adreani, inspector de vân. R.-Vâlcea 1520
 Inspectoratul de vânătoare a jud. Cojocna a colectat 1300 lei dela Societatea vânătorilor Huedin 500
 Soc. vânătorilor Reghinul Săsesc 500
 Soc. vânătorilor Botoșani 300

PUBLICAȚIUNI

PRIMĂRIA COMUNEI JIMBOLIA
 JUDEȚUL TIMIȘ-TORONTAL.
 NO. 4027/1925.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

Dreptul de vânat pe extravilanul comunei Jimbolia, în întindere de circa 10.000 jugăre cadastrale se va da în arendă pe timp de 6 ani, și anume dela 1 Febr. 1926 și până la 31 Dec. 1931.

Licitația publică se va ține în ziua de 23 Ian. 1926, la orele 10 a. m. la primăria comunei.

Prețul de strigare: 5000 Lei anual; vadiu 10%.

La licitație pot participa numai acei, ce au autorizație dela Inspectoratul de vânat din Timișoara.

Condițiunile se pot vedea în orele oficioase la primărie.

Primăria comunală

HAUSLADER
 Primar

NR. 27/1925 ADM.

PRIMĂRIA CEHUL-SILVANIEI.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștința publică, că dreptul de vânat al comunei Horvatul se va da în arendă prin licitație publică pe timp de 6 (șease) ani, cu începere dela 1 Ianuarie 1926 și până la 31 Decembrie 1931.

Licitația se va ține la primăria comunală în ziua de 26 Februarie, la orele 10. Prețul de strigare Lei 100.

Condițiunile conform art. 10 din Legea Vânătorilor și se pot vedea în biroul notariatului cercual Cehul-Silvaniei, între orele oficioase.

Horvatul, la 1 Decembrie 1925.

Iuliu O. Forró
 primar com.

A. Vaida
 notar cercual.

ORAȘUL SEBEȘUL - SĂSESC
 JUD. SIBIU. NO. 3092.

PUBLICAȚIUNE

Licitațiunea arendării dreptului de vânat pe teritoriile orașului Sebeș, fixate pentru ziua de 21 Decembrie a. c., se amână.

Sebeș, la 9 Decembrie 1926.

Primar
 (Indescifrabil).

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul notar cercual, în baza hotărârilor comunelor, face cunoscut, ca dreptul de vânat a comunelor aparținătoare cercului notarial se va da în arendă prin licitație publică verbală pe timp de 6 (șease) ani cu începere dela 1 Ianuarie 1926, în zilele fixate mai jos:

1) In Ariniș (Arghihat) la 12 Februarie 1926 orele 10.—

2) In Atuagiul de jos la 13 Februarie 1926 orele 11.—

3) In Atuagiul de sus la 15 Februarie 1925 orele 11.—

Licitația se va ține la timpul fixat în fiecare comună în localul primăriei.

Prețul de strigare în fiecare comună va fi 200 Lei.

Înainte de începerea licitației cei îndreptățiți la licitație vor depune ca vadiu la primărie 100 (unasută) Lei.

Condițiunile de licitație se pot vedea în orele oficioase la biroul notarial în Ariniș (Arghihat)

Ariniș (Arghihat) Jud. Sălaj, 6 Februarie 1926

PUREȘAM IOSIF
 Notar cerc.

ANUNȚ

Aducem din nou la cunoștință domnilor membri că, în conformitate cu noile modificări aduse statutelor de către adunarea Generală din 31 Mai 1925 și publicate în No. 6 al „Revistei Vânătorilor“ din luna Mai, se fixează pentru toți membrii „Uniunii“ o singură cotizație pe anul 1926 de lei 300, (treisute), în care intră și abonamentul la Revistă.

Iar pentru societățile afiliate, pe lângă taxa de înscriere de 10 lei de membru până la numărul de 100, și câte 5 lei pentru fiecare membru care trece peste sută, s'a mai fixat o cotizație anuală de 20 lei de fiecare membru.

Poșta Redacției.

Paznicul public, din jud. Caraș-Severin, numit prin adresa No. 1145/923, care ne-a trimis o întâmpinare, a uitat să se iscălească.

Deci regretăm că nu-l putem satisface.

Se aduce la cunoștința generală că la 1 Ianuarie 1926 „Uniunea“ se mută în localul ei propriu din palatul „Societății pentru Clădirea locuințelor eftine“ din piața C. A. Rosetti No. 7.

